

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta ... \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holiday days
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. NO. 67. — ŠTEV. 67. NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 21, 1917. — SREDA, 21. MARCH, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Socialisti za mir.

NEMOČJA SE NE MORE VEČ SKLICEVATI NA RUSKI ABSOLUTIZEM — NEMŠKI NAROD V ENEM OZIRU VELIKO ZA OSTAJA ZA KITAJCI. — ZDAJ BIJE ZADNJA URA. — ONEGA, KAR JE DANES NEOBHODNO POTREBNO, SE NE SME ODLAŠATI NA JUTRI. — IZJAVA ZNANEGA SOCIALISTA, BENSONA. — SOCIALISTOM SE NE ZDI, DA ŽE ZDAJ OBSTOJI KAKA KRIZA. — VELIKA AGITACIJA ZA MIR.

SCHEIDEMANN.
Berlin, Nemčija, 20. marca. — Vodja socialistov v nemškem državnem zboru, Filip Scheidemann je podal v socialističnem časopisu "Vorwärts" sledečo izjavo:
V čisto kratkih besedah se da povedati, zakaj se je ves svet združil napram miru. Na to vprašanje se da kaj hitro odgovoriti. Cel svet vidi pri naših sovražnikih več ali manj razvito demokracijo, v Nemčiji pa vidi samo "Prusijo".
Mi smo se vedno sklicevali na ruski absolutizem. Zdaj je na ruskem odstranjen carizem. Carjev naslednik bo šel zatem zasedel prestol, ko mu bo dal narod svoj mandat. Zastopniki ljudstva, ki bodo glasovali za novega vladarja, bodo izvoljeni na podlagi splošne, direktne in tajne volilne pravice.
V Aziji so se protivili Kitajci vsem reformam. Zadolženi so bili s cesarjem le toliko časa, dokler je delal po njihovi volji. Ko jim ni več pariral, so podminirali monarhijo in postavili temelj republiki.
Krog centralnega evropskega cesarstva skušajo nekateri sezidati kitajski zid ter se na živne in mrtve brniti vsake reforme. Zdaj kaže ura pet minut pred dvanajsto. Mislijo, da bodo profitirali kaj časa, če bodo potisnili kazalec na enajst.
Zakaj nemški državni kancler tako omahuje, zakaj je tako neodločen? Zakaj hoče Prusijo kurirati šele po vojni. Tudi Rusija je obljubila vse reforme po vojni, toda Rusom se je zdelo vojna predolga. Zakaj odlašati na jutri, kar je danes neobhodno potrebno? Zdaj je čas za odločno delovanje. Vlada pravi, da bi imela težavo s prevrednotitvijo sistema dr-

AGITACIJA ZA MIR.

Kodani, Dansko, 20. marca. — Socialisti in zastopniki raznih revolucionarnih ruskih strank, ki živijo v izgnanstvu, so v posebni resoluciji pozvali vse bojujoče se države, naj sklenejo mir ter da naj pri sklenitvi miru ne zahtevajo nikakega ozemlja in nikake vojne odškodnine. Vršil se je poseben shod, kateremu je predsedoval Zubarov, član druge dume.

London, Anglija, 19. marca. — Izvrševalni odbor socialistične stranke bo imel 4. aprila posebno sejo, pri kateri se bo posvetoval o položaju, ki je zavladao po revoluciji v Rusiji.

PROTEST PROTI VOJNI.

Allen Benson, socialistični kandidat za predsedništvo pri zadnjih dveh volitvah je izjavil, da bo socialistična stranka na zborovanju, ki se bo vršilo 7. aprila v St. Louisu, odločno protestirala proti vojni.

— Jaz se nisem za vojno — je izjavil, — in mi nikakor ne gre v riavo, da res obstoji kakakriza. Jaz ne poznam nobenega socialistična, ki bi bil uverjen, da mora biti posledica sedanjega položaja vojna. Mi se bomo sestali in pomenili, kakšno stališče naj zavzememo, če bo vlada Združenih držav napovedala Nemčiji vojno.

Nemško umikanje.

Francosi blizu nove nemške crte. Angličani so zasedli zopet 14 krajev. — Opustošenje.

London, Anglija, 20. marca. — Kakor poroča francoski vojni urad, so Francosi v svojem predljudju prišli že blizu St. Quentinu; od mesta so oddaljeni samo še štiri in pol milje. To mesto smatrajo za eno onih trdnjav, za katere se nameravajo Nemci umakniti.

Francosi so zavzel Terzenar, ki je zelo važno železniško križišče na železniški črti med Amiens in Rheims. Prekorajčili so tudi še St. Quentinški prekop. Francoski četali poročajo, da so Nemci porušili zgodovinske ruševine Comenyele Chateau, ki so najvažnejši ostanki iz evropske fevdalne dobe. — Zgrajene so bile v trinajstem stoletju.

Francoski vojni urad uradno poroča, da so Nemci, predno so izpraznili Noyon, siloma odvedli s seboj 60 mladih francoških deklet v starosti od 15 do 25 let.

Nocojšnje angleško poročilo pravi, da so Nemci zapustili 14 krajev, katere so potem Angličani zasedli. Angleška vojska črta se razteza od Canig proti Estree-in-Chause, Nury, Vely in St. Leger. Nemški protinapad južno od Arras je bil odbit.

Danes so se vršili zelo vroči boji, posebno pri Croisilles, severovzhodno od St. Leger, katero mesto Nemci še vedno branijo s strojnimi topovi.

Na ostalih krajih so angleško čete Nemcem tako tesno za petami, da se bojujejo na prostem, porabljajoč za krčije vsak plot.

Kjerkoli so Angličani zasedli kak kraj, katerega so Nemci zapustili, so našli vedno isto opustošenje, kakor v Bapaume in Peronne. Le malo krajev pustijo Nemci neopustošenih in to samo tedaj, ako so Angličani prehitro prišli, predno so

REVOLUCIJA.

RUSKI VELIKI KNEZ NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ NE BO POSTAL VRHOVNI POVELJNIK RUSKIH ČET. — CAR JE ODPOTOVAL NA KRIM, V KRATKEM SE BO PA PODAL V ŠVIGO ALI NA FRANCOŠKO. NOVA VLADA SE IMA BORITI Z VELIKIMI TEŽKOČAMI. — "VOJAKOM RUSKE VLADE IN DRŽAVLJANOM PROSTE RUSIJE". — FINSKI OKRAJNI GOVERNERJI SO ODPOTOILI. — ZNAČILEN PRIZOR NA VLAKU. — ZA RUSKEGA CARJA SE BIL ZAVZEL GENERAL ZABEL. — ON MU JE PRVI POJASNIL RESNICO. — RUSKA REVOLUCIJA JE ZAHTEVALA TRI TISOČ ŽRETEV.

NIKOLAJEVIČ.

London, Anglija, 20. marca. — Takoj po izbruhu revolucije se je veliko govorilo, da bo postal ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič vrhovni poveljnik ruske armade. Londonski časopis "Times" je dobil iz zanesljivega vira poročilo, da se to ne bo zgodilo, ker so Rusi odločno proti temu, da bi bil vrhovni poveljnik kak član rodni Romanovičev. Zaenkrat se niti ne ve, če bo obdržal svoje dosedanje mesto v ruski vojni službi.

CAR.

Berlin, Nemčija, 20. marca. — Tukaj prevladuje mnenje, da je ruski car samo zategadelj odstopil, ker so mu od vseh strani grozili in ker se je bal za svoje življenje. Kje se zdaj nahaja, se še ni moglo dognati.

Nekatera poročila pravijo, da je kot jetnik interniran, nekatera, da je odpotoval na Krim, druga pa zopet, da je na fronti in sicer v glavnem stanju generala Ruskijska.

Nemško časopisje označuje carja kot degeneriranega slabaka, ki je skoraj v vseh ozirih podoben svojemu prethniku Ivanu Grozemu, kateri je zaigral na flavto, ko se je naveličal morjenja.

TEŽAVE NOVE VLADE.

London, Anglija, 20. marca. — Tukajšnji časopis "Times" je dobil iz Petrograda dolgo brzojavko, da delajo vladi največje situoski takozvani ekstremisti, ki so baje razširili med vojaštvom noviče, da se je Nemčija prenehala bojevati in da je za Rusijo najboljšje, če sklene takoj mir.

Ekstremisti pravijo nadalje, da ina stara vlada še vedno zelo veliko moč ter da bo v najkrajšem času uvedena protirevolucija.

PROKLAMACIJA.

London, Anglija, 20. marca. — Reuterjeva brzojavna agencija je dobila iz zanesljivega vira sledeče poročilo:
Generalni poročnik Kornilov, vrhovni poveljnik petrograjskih čet, je izdal na svoje čete proklamacijo, ki se glasi:
— Ljudstvo vam je dalo veliko in zategadelj zahteva tudi veliko od vas. V tem trenutku se združite in bodite močna obramba svoje nove vlade.

Proklamacija ima naslov: "Vojakom ruske vlade in državljanom proste Rusije".

VELIKI KNEZI.

Petrograd, Rusija, 20. marca. — Ruski veliki knezi, ki imajo razna odgovorna mesta v ruski armadi, bodo ostali na svojih mestih.

Vojni minister Gučkov je določil, da častniki ne smejo več vojakov tiskati pač pa vikati ter da je vojakom dovoljeno kaditi na cestah, železniških vozih in drugih javnih prostorih.

Vojski bodo tudi lahko člani raznih političnih organizacij.

VIŠJI ČASTNIKI IN REVOLUCIJA.

Berlin, Nemčija, 20. marca. — Iz Stockholma poročajo, da se veliko število ruskih častnikov ni hotelo udeležiti revolucije.

Med njimi sta bila tudi general Kuravskan, bivši ruski poveljnik na dvinski fronti in sedanjí avstrijski poročnik ter generalni

Zmaga železničarjev.

ZAHTEVA NOVE PLAČE. — TUDI DRUGI USLUŽBENCI ZAHTEVAJO, DA VELJA ADAMSONOVA POSTAVA. — TELEGRAFI. — KONFERENCA ZASTOPNIKOV OBEH STRANK BO TRAJALA DANES VES DAN. POSEBNA KOMISIJA BO DOLOČILA NATANONE SOTE, KI SE JO IMA PLAČATI. — ZNANČILNA PRIPOMBA PREDSEDNIKA UNION PACIFIC SISTEMA. VLADA JE ZADOVOLJNA Z ODLÖCITVJO.

Nadaljnje podrobnosti pogodbe med lastniki železnic in med uslužbenci se izdelujejo danes v Grand Central Terminal.

Danes bodo podpisali približno 800 posameznih plačilnih pogodb, predno bo sporazum dovršen. — Vsed sedanje ureditve delavnege časa se bodo morali izpremeniti vsi vojni redi po vseh Združenih državah.

Konferenca zastopnikov obeh strank bo trajala danes ves dan in najbrže še jutri.

Prvo, kar se bo rešilo, je zaostala plača od 1. januarja dalje. To je bilo namreč določeno, ko je bila odvrnjena prva železniška stavka preteklega leta. Ta zaostala plača bo znašala 12 do 13 milijonov dolarjev.

Najbrže bo sklicana Goethalsonova komisija, da določi natančno svoto, ki se ima plačati. Ako se komisiji ne bo takoj naročilo, bodo zastopniki obeh strank sumi določili v tej zadevi.

Danes se je izvedelo, da proti lastnikom železnic zopet nova stavka. Določiti bo namreč treba še drugim uslužbencem nove plače. Državni uradniki, telefonisti in delavci v železniških napravah namreč zahtevajo, da velja tudi za nje Adamsonova postava. Tudi ti sanjajo o krajšem delavnem času in o večji plači.

Predsedni zveze železniških uslužbencev, W. G. Lee, je izjavil, da bo njegova stranka podpirala druge železniške uslužbence, da bodo deležni Adamsonove postave.

Lastniki železnic, kakor tudi uslužbenci so se izrazili, da so zadovoljni z odredbo vrhovnega sodišča.

Zveza železničarjev pravi, da bo njihovo stališče izboljšano; pri tem pa so pustili še odprto pot za morebitne prihodnje boje za povišanje delavske plače.

Washington, D. C., 20. marca. Ker so železnice podlegle v boju s svojimi uslužbenci in ker je vrhovno sodišče potrdilo ustavnost Adamsonove postave, kar bo povzročilo železniške stroške za 50 milijonov dolarjev na leto, bodo železnice povisale pristojbine, da pokrijejo svoje večje izdatke.

Zelo pomembna je pripomba predsednika Union Pacific sistema, ko je rekel:
"Sklepanje o postmeznih navedbah po razdičnih državah tako, da niso med seboj v nikaki zvezi, je za tako državo kot je naša, več kot neumost. Mislim, da je najboljši sistem zvezna inkorporacija."

Vrhovno sodišče je odločilo, da so lastniki železnic in njihovi uslužbenci podvrženi določbam kon-

Pojasnilo.

Po pisnih, ki nam prihajajo dan za dnem od rojakov, ponemamo, da vlada med njimi splošno zanimanje, na kak način bi bilo mogoče si preskrbeti in zagotoviti avstrijske krone, namreč sedaj, dokler jim je cena še nizka, in predno se povsjejo zopet do stare veljave.

Lahko rečemo, da jo ni slovenske naselbine v Ameriki, kjer bi se začelo na raspravljalo o tem važnem vprašanju.

Več pojasil v tej zadevi dajemo na zahtovo.
TVRDKA FRANK SAKSER,
47 Cortlandt St. New York N. Y.

Vojno stanje.

Washington, D. C., 20. marca. Danes popoldne je predsednik Wilson imel dve uri konferenco s svojimi kabinetom o krizi v Nemčiji. Konec konference se je izvedelo, da je vsak član kabineta zahteval, da se skliče izvanredno zasedanje še pred 16. aprilom. Mnogi so za to, da se skliče takoj.

Kabinet želi, da se takoj naznani, da vlada vojno stanje med Združenimi državami in Nemčijo.

Včeraj je bil Wilson v gledališču. Vsed tega se splošno misli, da namerava v kratkem storiti nekaj važnega, kajti vedno, ko se ima izvršiti kaj pomembnega, išče prej razvedrila v gledališču, da potem stvar bolj natančno prevdara.

Delo z vso previdnostjo. Predno se napove vojna, mora biti po njegovem mnenju vse pripravljeno. Zato deluje na to, da se mobilizira mornarica kot prva in najvažnejša obramba dežele.

Kakor se vidi, je mnenje vlade, da se ne bo iskala zveza z angleško, francosko, ali italijansko mornarico, temveč bo ameriško brodogradje postopalo popolnoma samostojno in neodvisno od zavezniškega brodogradja.

Na kabinetni seji, ki je bila izvanredno dolga, so je razpravljalo po večini o potopljenem parniku "Vigilancia" na katerem je vtonilo največ Američancev.

Predsednik je naročil enemu svojih tajnikov, da naj pove častniškim poročevalcem, da je kabinet pretresoval vse podrobnosti sedanjega položaja. Več pa se na more povedati.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprjemajo ga le pod pogojem, da se vsak vojni v Evropi mogoče izplača s samudo, ali pa povrna.

Priporočamo pa pošiljati po brezničnem brzojavu, ker take pošiljave so mogoče vsjaviti.

Pariski namreč li poročilo vzamejo avstrijsko in nemško pošto, lahko se pa tudi ugodi, da bodo vse promet popolnoma vsjavili.

Pe brezničnem brzojavu se namore poslati le okroglo mnenje po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljše, da se nam pošlje \$4 na vsak naslov; ako bodi kaj prvi ali pravnice, bomo poslali namj, celotna pialni in primanjiljak.

Z celotno ne odvažno razmero, ho se veljava denarja večkrat izpremeniti, bomo od sedaj naprej do predčila, ako se bodo časa trunam svitaka, medtem ko je denar na poto do nam, letoga nakrill, ter s pošiljateljem sigilij pialnosa v dajevno.

Denar po vsiljeni ceni bomo le tedaj odposlali takaj naprej, ako bo pošiljatelj izrazno zahteval, da naj se denar odposlje tudi v silnikje, ako se časa trunam svitaka.

Kdor hoč, da se izplačilo tavnj po brezničnem brzojavu, naj pripomni na denarni nakrill "pošlje naj se denarjovno".

O B N B :

K: 10.00.....	1.40	K: 150.00.....	18.75
K: 20.00.....	2.80	K: 200.00.....	25.00
K: 30.00.....	4.20	K: 300.00.....	37.50
K: 40.00.....	5.60	K: 400.00.....	50.00
K: 50.00.....	7.00	K: 500.00.....	62.50
K: 60.00.....	8.40	K: 600.00.....	75.00
K: 70.00.....	9.80	K: 700.00.....	87.50
K: 80.00.....	11.20	K: 800.00.....	100.00
K: 90.00.....	12.60	K: 900.00.....	112.50
K: 100.00.....	14.00	K: 1000.00.....	125.00

TVRDKA FRANK SAKSER,
47 Cortlandt St. New York N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKNER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ča celo leto veča tist za Ameriko	Za celo leto za mesto New York	5.00
In Canada	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	3.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagorodno pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt

Amerika in Nemčija.

Nemški podmorski čolni so zopet potopili tri ameriške parnike.

Dva sta bila potopljena brez svarila, eden je bil pa posvarjen.

S tem je izginilo zadnje upanje, da bo Nemčija rešpektirala ameriško trgovino ter da ne bo potapljala ameriških trgovskih parnikov.

Zdaj ni nobenega dvoma več: Nemčija hoče vsiliti Združenim državam vojno.

Nikdo ne ve, kaj s tem namerava.

Skorajgotovo se hoče v slučaju poraza oprati pred svetom, češ, od vseh sem bila napadena, z vsemi sem se bojevala, in torej ni čuda, če me je ves svet premagal.

Predsednik Wilson molči, premišljuje in čaka.

Ko bo prišla napetost do vrhunca, bo napovedal vojno, kajti drugače mu ne bo preostajalo.

Ko bo napovedala Amerika Nemčiji vojno, se bo začel konec svetovne vojne.

Nemčija se ne bori več s tako globoko premišljenostjo in tako temeljitim preračunanjem kot se je borila prvi čas vojne. Zdaj se bori z zadnjimi naporji.

Njen cilj ni več kot je bil v začetku:

— Priporiti kolikor mogoče veliko uspehov.

Ne, zdaj je njen cilj:

— Pred porazom kolikor mogoče vsem škodovati!

Dokler je šlo za zmago, se je nemški narod boril s precejšnjim navdušenjem.

V boju za uničevanje samega sebe, se bodo pa tudi — nemškemu narodu odprle oči.

000

Potrebno svarilo.

Naš narod ima toliko prijateljev, da je groza.

Skoraj ravno toliko prijateljev kot izkoriščevalcev.

Ko je treba iz naših ljudi kaj izsesati, jih vsakdo pozna, ko so pa v potrebi, se jih vsakdo izogiba.

To je že stara stvar, stara pesem, katero pa le malo kdo med nami pozna, oziroma je noče poznati.

Mi smo dovolj govorniki, dovolj svarili, opozarjali in svetovali. Pomagalo je pa le malo oziroma nič.

Bog ve, če je v naši naturi, da spoštujemo in vpoštevamo le onega, kateri nas tepe?

Navedli smo neovrgljive dokaze, vsako svojo trditev smo podrli z njimi, toda zaslepljenec ni bilo mogoče dokazati.

Slednjič smo opustili to delo, vedoč, da bodo rojaki vedeli za udarce, ko jih bodo začutili na svojem hrbtu.

In res so jih občutili, pa so jih smatrali za božanje.

Zdaj pripravljajo znani sleparji, oderuhi in izkoriščevalci nov atentat na žep slovenskega delavstva v Ameriki.

Znani italjanski slepar Zotti se je samo s tem prikupil nezavedni slovenski masi, ker je pisal za Avstrijo.

Nezavedni del slovenskega naroda smatra Zottija samo zato za polboga, ker je zagovarjal in še vedno zagovarja vladno, katero so že vsi pametni ljudje obsodili.

Ker hoče iz svojega izdajalskega delovanja izkovati še večji dobiček, je naznanil, da bo začel izdajati svojo cunjo vsak dan.

Mi dromimo, da se mu bo to posrečilo, kajti časopis, posebno pa dnevnik stane denar.

Rojake še enkrat svarimo, da naj ne sedejo pustolovcu na lim.

Ali ni dovolj, da berejo dvakrat na teden neumnosti? Smilili bi se nam, če bi jih morali brati vsak dan.

Sicer pa do tega najbrže ne bo prišlo.

Zottiju ni dovolj prisleparjenih \$750,000 dolarjev. — Zdaj hoče izvabiti še iz vsakega Slovenca najmanj dva dolarja.

S temi prisleparjenimi groši bo začel zopet nove sleparije.

Prepričajte se, rojaki in mu pošljite, pa boste videli, da bo res tako!

ROJAKI, NARODJAJTE SE NA "GLAS NARODA"

NAJBOLJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Dr. S. Flzner, načelnik Rockefellerjevega inštituta.

Delavstvo v Avstraliji.

N. Francis Ahern, delavski voditelj v Avstraliji, poroča v Milwaukee Leader o uspehih delavske stranke v Avstraliji.

Labor Party (delavska stranka) v Avstraliji stoji na socialistični podlagi. Tudi tam so imeli pred leti iste razmere kot jih imamo sedaj v Ameriki. Kapitalizem je naraščal in ni priznal nobene meje pri izkoriščanju. Po deželi je vladalo pomanjkanje, draginja in brezposelnost. Med tem časom pa so se delavci organizirali.

Labor Party je delala na to, kar edino zamore privedi delavstvo do zmage. Razširjala je izobrazbo med delavci. Sicer so imeli kapitalisti vso moč v rokah, posedovali so bogastvo, z njim pa časopisje, vlado, vojsko in sploh vse, kar je potreba, da se drži ljudstvo v duševni temi. Toda vendar vse to ni pomagalo, da bi ostal stari sistem. Delavstvo je pričelo misliti ter je vedno bolj spoznavalo svojo moč. In danes stoji ta dežela prva tukaj glede delavskega položaja in sploh vsega v socialnem oziru.

Poročevalec pravi nadalje, da so vse to dosegli, ker so se pri poučevanju delavstva držali vedno ene ravne poti ter so zasledovali vedno eden in isti cilj, to je: poučevanja delavstva. Niso samo poučevali stare in odrasle delavce, temveč so obračali veliko pozornost na mladino obojega spola. Držali so se vedno principa, la poučeni, misleči delavci najde vedno pravo pot, ki ga vodi v boljšo bodočnost. To seveda de-ajo tudi druge delavske organizacije v gotovi meri, posebno socialistične po drugih delih sveta, toda oni niso bili uspešni v toliki meri, ker so bili preveč razcepljeni, ker so svoje moči posvečali preveč vsakojakim drugim vprašanjem.

Delavska stranka v Avstraliji je poznala le eden cilj, to je: poročiti delavstvo, združiti ga politično in gospodarsko, pokazati mu njegovo moč, ako se zave, in o brez raznih strank in stranic.

Oni so opustili vsa druga vprašanja in se posvetili samo enemu: vrniti se, da delavstvo, ko bo dovolj močno in izobraženo, bo samo našlo pravo pot in odpono za vse druge družabne bolezni.

Voditelji, ki so tako delali, se niso varali; dosegli so uspehe, katerih ne more pokazati nobena druga delavska organizacija na svetu. Sicer ne gredo vedno po isti poti naravnost, kakor jo predpisuje Marxov socializem, toda njihova pot jih končno vendar ne more pripeljati drugam, kakor v pravi čisti socializem. Do tedaj pa so dosegli in del tega in izboljšali delavski položaj tako, da se ta dežela res sme imenovati paradiz delavcev.

Razmere, v katerih so živeli delavci še pred nekaj leti v tej deželi, so bile iste, kot so danes v Ameriki. Nekaj bogatašev je bilo na najboljhi poti, da pogotič vse bogastvo v deželi in zaslužni ljudstvo popolnoma. Razmere so postajale neznesne. Delavstvo, ki se je pričelo organizirati, je bilo zatirano in nobeno aredstvo ni bilo vlekspitalu preslabo v dosegu tega. Toda delavstvo je o pravem času združilo svoje moči in upoznalo svojo voljo pravico za to, da se je priborilo pravice. Po dol-

gem boju, ko so podirali trdnjave vlekspitala eno za drugo, se jim je posrečilo, da so zmagali na celih črti. Izvolili so svojo vlado.

Na krmilu države so od tedaj stali možje z žuljevimi rokami in so vzdržali ter svojo nalogo izvršili častno navzle vsem zaprekam.

Danes imajo v Avstraliji zakone, kateri onemogočujejo, da bi nekak mož izkoriščalo vso deželno in vse ljudstvo. Bogastvo dežele pripada po veliki večini državi, to je ljudstvu. Zeleznice, premostitve, parniki na morju, večje tovarne, trgovina z živilji, vse je v državnih rokah. Kjer so se poprej nekateri posamezniki bogatili na škodo vsega ljudstva, ki je vsled tega trpelo, je sedaj nastopila obča ljudska last, ki prinaša blagostanje vsemu ljudstvu. Nadalje je postavno osemurno delo, prepoved otroškega dela, zavaranje za stare delavce, da dobe podporo, ko so žrtvovali vse svoje moči s težkim delom, ter jim je zagotovljena brezskrbna starost kot plačilo za njihovo delo. Matere dobivajo državno podporo, da tem lažje vzgajajo svoje otroke. Žensko delo je po večini prepovedano; seveda tako delo, ki škoduje slabotni naravi ženske.

Vse to še ni socializem, tako piše poročevalec, toda en del tega je, in ker smo že tako daleč, nam ne bodé več težko doseči vsega.

Kadar je delavstvo zavedno in se na da slepiti sleparskim politikarjem, tedaj mu ni več težko doseči vsega, kar si želi in kar je njemu v korist.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa so ostali narodi zadržali svoj mošnjček. Akoravno tvorijo Slovenci v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravmati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev.

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije, nam jasno dokazuje du-najska brzojavka.

V Avstriji prebiva 13 milijonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 milijonov kron vojnega posojila. Vse vojno posojilo pa znaša 18 tisoč milijonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 milijonov kron so popliale druge narodnosti, in sicer 6 milijonov Čehov, 1,250 milijonov kron in ostalih 13 milijonov prebivalstva je podpisalo 1,750 milijonov kron; med te pripada tudi 9 milijonov Poljakov v Galiciji.

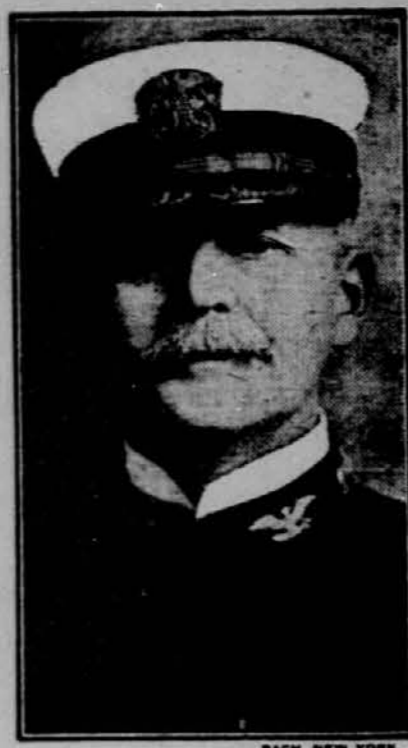
Te številke nam povedo več kakor treba. Lahko se reče, da se skoraj vse posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato.

Kdo se še ne spominja, da so veleposredstva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposredstev, penjskih grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo ki revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji.

Drugi pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega pa

Senator Blair Lee.

Admiral N. R. Usher.

Zorotnik Fritz Kolb.

Z Balkana.

V nobeni deželi na svetu se osveta ne izvaja s tako grozno do slednostjo kot v Albaniji. — Vse prizadevanje katoliške cerkve v tem oziru je brez moči. Samo gostoljubje zapoveduje Albanec, da začasno ustavi preganjanje svoja krvnega sovražnika, to je, takrat kadar se njegov sovra žnik nahaja v kaki tuji hiši kot gost, oziroma če pod varstvom kake tretje osebe potuje.

Albanec je dolžan svojemu ro du in krvi, da maščuje vsak umor ali uboj, rop itd. s smrtjo hudo delcevo. Dočim se da na pr. umor staršev in sorodnikov poravnati z gotovo odškodnino (okoli 700 K), je umor prijatelja ali gosta nespravljivo hudodelstvo, ki se ga mora plačati z glavo.

Tudi vseh rod mora paziti, da nihče v njegovem ozemlju ne uide zasluženih krogli. Se danes se do- ga-ja, da vsled nepremišljenega dejanja enega človeka cele rodbi- ne izginejo z zemlje. Rodbinski prepri izzovejo večkrat krvave poboje celih rodov ali plemen.

Popolno maščevanje zahteva, da se sovražniku uniči tudi hiša, polje in odvzame živina. Tudi ce- li rodovi se smrtno sovražijo ter naravnost v tej tradiciji vzgajajo.

Če je na pr. iz gospodarskih o- zirov potrebno, da dva rodova med seboj obujeta, tedaj se mo- ra na podlagi obojestranske po- godbe določiti nek neodvisen pro- stor, koder se nemoteno lahko sha- jata. Toda na kakem drugem kra- ju ali pa posebno po solnčnem zatonu se ravno isti ljudje stre- ljajo kot psi ter si režejo vratove.

Ni čudno, da ponekod velika večina moških umrje — nasilne smrti; nešteto družin pa mora za vselej zapustiti svoje domove, bo- ječ se osvete. Da vsled te zbesne- losti propada poljedelstvo in ži- vinoreja, je umljivo, saj si mar- sikatera družina ne upa niti čez prag.

K ilustraciji "krščanske zave- sti" katoliških Arnavtov se te-le pojme ki jih imajo ti ljudje o tu- ji lastnini in o krščanskem zaka- nu. —

Ropanje konj in živine ni sra- moten posel, marveč neko vite- štvu, ki mu tudi turška vlada ne more nesar. Tudi poligamija — mnogoženstvo — je pri Malisorih zelo poznata prikažen, da v ne- katerih slučajih jo celo terjajo. Dočim pa je njihova morala do dedike celo stroga, glede zakons- ke zvestobe nikakor niso natan- čni.

Kako divjaki morajo biti šele muslimanski rodovi, ki so ravno vsled svojih grozovitosti napram ubogi raji zapletli Turčijo v mar- sikatero neljubo vojno.

Da v tem "najtemnejšem ko- tu Evrope" do skrajnosti raz- ranem vsled krajevni, plemens- kih in jezikovnih posebnosti tu- di verske razlike netijo sovraštvo med rodovi, tega ni treba doka- zovati.

Katoliškemu severu, ki ga le na vzhodu obrobja mohamedan- ski življenj, segajoč tja čez Pri- zren, Djakovico, Peč do Gusinji, stoji nasproti srednji in južni del dežele z zelo močno mešanim pra- voslavnim in mohamedanskim prebivalstvom. To zadnje se raz- teza tudi po velikem delu Makedonije.

Toda srditejši kot do musli- manov sta obe krščanski konfe- siji druga do druge, pri čemer so merodajni tudi politični momenti. Dočim namreč katoliki (Malisori) simpatizirajo z Avstrijo in z Ita-

lijo (razen prekodrinskih Mali- sorov, ki so danes popolnoma na strani Črnogore), nagibajo pra- slavni Albanci k Srbiji, Bolgari- ji in Grški, kar bo tudi v bodoče vzrok političnim bojem v deželi. Mohamedanski rodovi seveda pa stoje na strani Turčije.

Malisori so strašno bojoviti; — brez puške si Malisora niti misli- ti ne moremo.

Pastir na paši pase čredo s pu- ško v roki, kmet orje na polju s puško na rami, celo ženske niso brez orožja.

Če se Malisor poda na pot, je njegova najzvesteja spremlje- valka puška. Celu v cerkev hodi- jo oboroženi. Preden stopijo v — cerkev, pristonijo puške zunaj ob skale, samokrese pa tudi k službi božji vzamejo s seboj; in mini- strant střeže pred oltarjem s sa- mokresom za pasom.

Orožje je Malisoru najsvetejša stvar; če Albanec koga prekolno, pravi:

— Tvoj smodnik naj se nigdar ne užre; tvoja puška naj nikdar ne zadene svojega cilja!

Ker je vsak Albanec oborožen, je v Albaniji zbranega toliko o- rožja, da baron Nopca, ki dobro pozna to deželo, imenuje Albani- jo — evropsko orožarno. Kljub temu pa Albanci niso bogve ka- ko dobri strelci: le inovitejši med njimi znajo streljati iz — o. To pa radi tega, ker so patrone jako drage in jih je težko dobiti. Zato se revnejši ljudje ne more- jo toliko užuriti in streljanju.

Malisor je nenavadno občut- ljiv in razdražljiv. Za vsako naj- manjšo stvarco vzkipi in zgrabi za orožje. In niti trenutek si ne pomišlja, ustreliti onega, ki ga je razžalil, četudi se dobro zave- da, da ga čaka krvna osveta, ki bo prizadejala neizmerno gorja njemu samemu in vsem sorodni- kom.

Tako se lahko zgodi, da se dva prijatelja smejeta in veselo po- govarjata med seboj, toda če takoj v naslednem trenutku — zgrabi eden za puško in ustrelj svojnega tovariša.

Pri Albancih človeško življen- je pač ni dosti vredno. Siebertz nam poroča tale slučaj:

— Na velikonočni ponedeljek so se Malisori v Slaku pred cerkvijo sprli med seboj. Eden izmed fantov je ustrelil prvi in v kratkem času v katerem je domači župnik skušal posredovati, je bilo 17 mrtvih ali ranjenih.

V neki vasi blizu Skadra ka- tolički Malisori niso bili več zado- voljni s svojim župnikom. Zahte- vali so od njega, naj zapusti vas in gre nazaj v Skader. Ker žup- nik tega ni hotel storiti, so ga za- prli v hlev, kamor so ga zvalili pod neko pretvezo. Nato so zahtevali od škofarskega nadškofa, naj tega župnika odstavi in po- šlje drugera. Sicer pa bodo imeli župnika toliko časa zaprtega, da ga odpokliče.

In ko je nadškof sam prišel v vas pogajat se z njimi in zahte- val, ki so nekaj dni pozneje marš- rale v Skader. Dva bataljona so skoro popolnoma uničili.

Župnika so izpustili šele tedaj, ko jim je nadškof dal poročstvo zanj. Moral je pustiti svojega slu- žabnika v vasi kot poroka, da bi lahko streljali nanj, če bi se ne izpolnil njihova želja!

In ko je bil msgr. Lazar Miedia, ki so ga ljudje res ljubili in spoštovali, imenovan za nadškofa v Prizrenu, so izjavili Malisori: — Če gre msgr. Miedia res in

Skadra, ne bomo šli več v cer- keve. Prišli pa bomo iz svojih go- ra in bomo zaprli cerkve v Ska- dru; nikogar ne bomo pustili no- ter, in hiše božje bodo ostale — prazne, ker jih bomo strogo ču- vali. —

Le s težavo je mogel msgr. Miedia pomiriti svoje Malisore.

Razume se, da se Malisori niso hoteli nikdar pokoriti turški ob- lasti; večkrat so se uprli in priza- dejali Turkom velike sitnosti.

V črnogorsko-turški vojni so se oni Malisori, ki prebivajo na o- stran Drina, postavili na črnogorsko stran. Kakih 3,000 jih je pomagal Črnogorcem. Vendar pa niso ves čas ostali zvesti in za- nesljivi zavezniki.

Pa tudi katoliški rodovi, ki prebivajo dalje proti jugu, so se dvignili v korist Črnogore, dasi tega spočetka niso nameravali; hoteli so ostati mirni, toda Tur- čin, v naprej pijan zmage nad Balkanom, jih je z žarečim žele- zom zbadal, da so se dvignili pro- ti njemu.

Esad pasa, ki je hitel Skadru na pomoč, je namreč svoje čete peljal skozi malisore polkrej- ne Bregu in Mates. In grozodej- stva, ki so to pot zaznamoval, so strašna, vnebovpijoča, so taka, kakor jih zamore edinole Turci.

Vse, kar je nudilo stroho člo- veku ali živali — vse je bilo izpte- njeno in požgano. Največ sta tr- pela malisore rodova Ded Tso- ku in Dseto Tsoku. V neki koči so dobili štiri mlada dekleta, ki so prišla koruzo trgati; ko so zagle- dale vojaštvo, so se dvikle v ko- čo, toda preozno, divje moštvo se je vrglo za njimi, jih ne neza- slisen način oskrnilo in nazad- nje umorilo.

Katoliška cerkev breguških in mateških krajev je bila najlepša hiša božja med Malisori; nad dol- goletnega truda in žrtev; zanjo so prispevali bogati hrabrovci, pa tudi najrevnejši prebivalci; siro- mašne žene so žrtvovale svoje ob- leko, samo da so mogle prispeva- ti k otenjanju hiše božje.

Ob četvi je tudi najrevnejši prinesel svoj dar a cerkev, čeprav je vedel, da s tem trza kruh od ust svojih otrok.

Sedaj je ta cerkev, ki so jo dvignili milijoni potnih kapljic in krvavi žulji bednega ljudstva, — kup pepela in kamenja!

Turško vojaštvo je vdrlo v cer- keve, strgalo s sten in oltarjev po- dobe, križe, kipe in svečnike ter vse razbilo in potpetalo. Kar je bi- lo iz srebra in drugih kovin, so vzeli s seboj, ostalo uničili. Nato so se postavili krog cerkve in toliko časa streljali nanjo, da je začela aoreti.

Oropane svečnike in druge cer- kvne predmete so vojski v Ska- dru prodali nekemu krščanskemu trgovcu. Po škodarskih ulicah so vojski vlačili obleko Malisorov in vpili:

— Kdo kupi hlače Dseto Tso- kov?

Malisori so se maščevali in napa- dili zadnje čete Esad pašine arma- de, ki so nekaj dni pozneje marš- rale v Skader. Dva bataljona so skoro popolnoma uničili.

(Konec.)

Boji z Rusi.

Berlin, Nemčija, 20. marca. — Boji so zelo zmerni. Ob Bereznovi in Stokhod smo vjeli 50 Rusov.

Nastopilo je južno vreme; mnogopni. Dogodilo se ni nič važnega.

Petrograd, Rusija, 20. marca. — Na vseh frontah je položaj nez- premenjen.

NOVE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE

Narocajte vaše rekorde od RESS BROS. — Oni imajo največjo zalogo inostranskih rekordov v Zedinjenih državah.

- NAJNOVEJŠI VOJNI REKORDI.**
10-Inch — 65c.
- E 2271 (Vojna na Aspernu. (Descriptioni specia- litet).
 - E 2353 (Hindenburgov mars. (zbor in godba. (Husarski mars, zbor in godba.
 - E 1649 (Izmena dvorne stra- že. Godba. (Mars 48. regimenta.
 - A 1672 (Dolazek angleških (čet v Francijo in (II. Patriotske pes- mi.
 - A 1339 (Polnočna navala. Pa- (tritska godba. (Pohod brigade.
 - A 1620 (It's a Long, Long (Way to Tipperary (Red White and Blue.
 - E 2269 (Vojaški pogrebni (mars. Orkester. (Telovo.
 - A 1733 (La Marseillaise. (Francoska pesem. (Mars tovarisev.
 - E 2475 (Vojniški mars sve. (tovne vojne.

- E 1521 (Mesečina divno sja. (Dockan Podjoh iz Novoga (Sada.
 - E 1607 (Bez tebe draga.
 - E 1427 (Vesela je Srbadija. (Čija je ono zvezda. (Pred prozorom procvetale (ruže.
 - E 1203 (Vino pije lize. (Volim diku i dikinu. (Što te nema.
 - E 1533 (Ruska polka. Harmonika (solo).
- Rudolf Trost, operni pevec (bari- ton), Ljubljana-New York. Z orke- strom.
- 12-Inch — \$1.25.
 - E 5064 (Mornar. Nevesta, bodi (zdrava. (Vihar). (Na tujih tleh. (Nedved).
 - 10-Inch — 75c.
 - E 1871 (Oj rožmarin, oj rožmarin. (Volarič). (Strune, milo se glasite. (Jenko). (Pogled v nedolžno (ko (Nedved. (Ružici. (Vilhar).

GODBA Z PETJEM.

- E 1467 (Puno srce, pune čaše. (Gdje je stanak moj, i Jes (Hrvatska nij' propala. (Lijepa naša domovino. (U boj, u boj!

NAJBOLJŠI NEMŠKI REKORDI ZA PLES.

- 10-Inch — 75c.
- E 1619 (Julinka Polka. (Neuberger Waltzer. (Radetzky Marsch. (Ruppenfee. Waltz.
- 10-Inch — 65c.
- E 2184 (Zillertaler Postillion (Marsch. (Auf der Alm. Waltz. (Traume aus der Jugend- (zeit. (Jaro Mladi. Marsch.
- 10-Inch — 75c.
- E 6056 (Bierpolka. (Kiria am Land.
- JODLERS. (Auf der Alm Jodelsong. (Zillertal du bist mei' (Freud. (Erzherzog Johann Jod- (ler. (Mein Glueck ist mei Hut- (terl. (Die Gamsel. Jodlersong. (Am Jodlerplatz. (10-Inch — 65c.
- E 1656 (Der Steierbua. Jodlednet. (Edelweiss. (10-Inch — 75c.
- E 1318 (Neuer Steirischer Land- (ler. Godba. (Hall's eng. z'samm. Go'ba (Aus dem Hochwald Waltz (Godba. (Mein Baum se' Freund. (Polka. Godba. (V zeleem gaju. Polka. (Konzertni orkestar. (Kralovna plesu.

Ta krasni govoreči stroj brez roga z osem izbranih (6 dvo- stranih plošč) rekordov samo \$17.50. Pošljite nam samo \$5.00 in mi vam bomo poslali stroj z izbranimi rekordi ter ostanek zamorete plačati po prejemu.

- E 6066 (Šopek narodnih. 1. (Šopek narodnih. 2. (Dva nesrečna Italijani. (narodna. (Oj, ta soldanski boben, na (rodna. (Soča voda je sumela. (Po polju že rože cvetejo. (narodna. (Ne bom se možila. Sloven- (sta kmečka godba. (Ljubljana. (Glihenca na senuju. Ke (mical prizor. Kvarc (stovenskih pevcev. (Ponočni pozdrav. Storch. (Ludovik Bajde, z spre- (ljevanjem glasov. (Ljubljana.

- E 2469 (Kozjimani. Vlolna. flauta. (zvonci in koncertni ork. (Sree A Kvetty. (Dudak. Sousedaka-Bro- (skova. Vojska godba. (Lublinska Sousedka. (Umanova Sousedka. Vo- (jska godba. (Slavček. Polka. Vojska (godba.

Ako naročite rekorde, potem na- pravite + pred številko, kate- rega želite. Ni potrebno poslati denarja, ampak izrežite in nam pošljite.

RESS BROS.

408 W. G. N. FEDERAL ST., YOUNGSTOWN, OHIO.

Pošljite mi tele številke re- kordov, pred katere sem napra- vil znak.

A 1620	A 1339	E	E
A 1733	A 1672		
1002	1203	1318	
1333	1334	1427	
1439	1465	1467	
1489	1472	1472	
1474	1529	1521	
1527	1606	1607	
1609	1619	1626	
1627	1628	1629	
1630	1631	1632	
1633	1649	1656	
1684	1786	1826	
1827	1828	1831	
1833	1834	1856	
1871	1872	1904	
1946	2184	2371	
2299	2353	2468	
2469	2470	2471	
2472	2475	2778	
2779	5064	6056	
6057	6058	6059	
6060	6062	6063	
6064	6065	6066	
6067	6068	6121	
6138	6137		

Ime
ulica
Mesto
Država

Ako imate že fonograf, potem si izberite rekord iz tega oglasa. Pošljite nam samo vaše naročilo, ker de- narja ni potrebno poslati, temveč samo zamenujte številke rekordov, katere želite in plačali jih boste, ko jih dobite. Mi imamo največjo zalogo inostranskih rekordov v Zedinjenih državah, poleg slovenskih imamo pa še rekorde 31 drugih narodnosti. Čisto smo gotovi, da moremo izpolniti vaše naročilo, ker ni nobene razlike, kje ste videli oglaševane rekorde in kje ste jih slišali, mi jih imamo vse.

Zahtevajte naš polni katalog rekordov, v kateremkoli jeziku. Imamo jih v slovenskem, hrvaškem, madžarskem, nemškem itd. Pošljemo vam ga zastonj.

Ako imate govoreči stroj in je pokvarjen, obvestite nas. Mi popravljamo vsakovrstne fonografe. Naš departament za popravljanje vodi najboljši iz- vedenc.

RESS Brothers

408 W. G. N. FEDERAL STREET
YOUNGSTOWN, OHIO.

Nasproti Penn potniške postaje.

SLOVENSKO

podp. društvo **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIJE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
 Pomočni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Stajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Zaupek: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11 1/2, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
 1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POBODNI ODBOR:

Predsednik pobod. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
 1. pobodnik: FRANCO TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 140, Fort Smith, Ark.
 2. pobodnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, ostroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse do-
 stave direktno na glavne tajnike in nikakor drugega. Denar naj se po-
 šilja edino potomo poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nika-
 kor pa ne potomo privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers
 & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
 kakšne pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da
 se samore napako popraviti.

**Vojniška republika zapo-
roških kozakov.**

Kozška vojniška republika.

Češki spisal J. Perwolf.

V južnem delu evropske Rusije, na ravnih krajinah po obeh straneh Dnjepra in njegovih pritokov se razširjajočih, stanuje maloruski narod po številu kakih 10 milijonov duš. Ta narod nam je ne le po svojem krasnem, harmoničnem jeziku in običajih, temveč tudi po tragični usodi tako blizu, da zasluži našo posebno pozornost in sočutje. Govorimo-li o davni mali Rusiji, to je o krajih, kjer so prebivali Malorusi, moramo narediti velik razloček med temi in severnimi Volkorusi, ki jih veliko število obstoji iz poslovanjenih Čudov in Tatarov. V mali Rusiji je bila za davnih časov "mati ruskih mest" — Kijev, južno središče celoga ruskega naroda, ki na vzhodu ni presegal gornjega Dona in Moskve; v mali Rusiji je bil položen prvi temelj kristjanstva in slovenske literature. Ruska plemena dalje proti severu bivajoča, kojih središče je bil staroslavni Novgorod, so bila le rastlike glavnega plemena poddneprskega, imajoča s temi skoraj enaki jezik. Današnji Belorusi in novgorodski Rusi so bili po jeziku bliže in so se sedaj svojim južnim bratom, nego vzhodnim. Po napadu Mongolev v trinajstem stoletju je prišla Rusija v žalostno stanje,igar nesrečne nasledke deloma še danes bolesto čuti. Z njim so bili zadrženi krasni početki domače izobraznosti, z njim je bila položena na stola med zapadno in vzhodno Evropo zgraja, ki deloma še dan današnjaj traja, on je bil vzrok, da se Rusi še nikakor ne morejo meriti z zapadom, za katerim se sedaj v mnogih rečeh zaostajajo; kar pa je najhuje — z njim je bil položen temelj gusnemu despotizmu in robstvu, reči tako odporne slovanstvu. Jedro pomogolenja, despotične Rusije, so bile krajine prej čudske — Moskva, ki je pogoltnila v toku nekoliko stoletij vse južne in zapadne ruske krajine. — A glej! V njih žalostnih časih despotizma se je pokazal zopet bujno ravno v prejšnji predmongolski Rusiji življenjski narodni, demokratični. Mislim namreč tu na severu, republiki Novgorodsko in Pskovsko, na jugu republiko Korosko. Povsod so vladali knezi, odvisni ne le od moskovskega, ampak tudi od litavskega velikega kneza, — samo novgorodski občani so vladali sami svojo razširjeno, tjakaj za Ural se potezajočo republiko, katera je tudi Vjatski dala začetek, ki je pod svojim prezidentom — posadnikom — osobno klicala: "Kto protiv Boga i velikago Novgoroda!" — Šestnajsto stoletje je stordlo konec tudi poslednjemu temu ostanku slovenske svobode

na severu; Pskov in Novgorod sta se morala vdati zmogovalnemu meču moskovskega carja Ivana, katerega sami Rusi zovejo okrutnega. V tem stoletju pa se nam kaže na jugu okolo vpadov (porogov) Dnjeprskih vojniških kozakov, četudi vojniška: zaporoških kozakov.

Prej sem pravil, da je usoda maloruskega naroda (tu ne mislim samo Zaporožcev, temveč tudi ljud in kozake ukrajinski) nekoliko podobna češki usodi za časov husitskih vojsk. Proti koncu šestnajstega stoletja se začne strašni boji med Poljaki in Malorusi, ki so se priznavali k pravoslavni veri ter bili siljeni h katoličanstvu; pa ti boji niso samo naboženski, temveč tudi narodni proti Ljahom (Poljakom), "kateri je hudič po enem kopitu ustvaril" (maloruska prislovice), a končajo se z občinim podjarmljenjem Malorusov; preganjanje in glasovite dragomade Jezuitov so se godile sočasno na Češkem in v mali Rusiji, katere niti strašna vstaja celoga naroda pod Bogdanom Hmelničkim (1648—1657) ni mogla otepi žalostne usode. Mala Rusija, raztrgana od Ljahov in Moskalov, je okusila enako usodo z ostalimi krajiniami moskovskega carstva.

Najdalje se je ustavljala svojim sosedom — aristokratski republiki poljski, samosilnikom ruskim in sultanom turškim — demokratska republika Zaporožcev (enako kaki izgubljeni husitski trumi na vzhodu), katero je sicer pozneje vzdrževala vzajemna sumljivost onih treh držav do leta 1775, ko je bila tudi ta republika končno združena z močno Rusijo.

I.

Domovina slavne zaporoške vojniške republike je obsegala za njenih največjih dob (1600—1770) sedanje ruske gubernije Jekaterinoslavsko in Hersonsko (imno tresh okrožij med Dnjestrom in Bugom). Občno moremo zaznamovati njen obvod na severu z rekami Orlom, Tjasminom in Viso (ki so jo delile od ruske in poljske Ukrajine), na zapadu z gornjim Bugom in pobukimki stepanici (ki so jo ločile od trum nogajskih Tatarov: budžskih in jedianskih), na jugu z Dnjestrom in Konjskimi vtodami (ki so jo ločile od trum jedičkuskih in džamboluskih), na vzhodu se je raveljala za reko Kalmius do donskih kozakov, prostiraje se nekdanj celo do Azovskega morja. Te obširne krajine, imenovane "divje polje", so bile razdeljene v pet, pozneje osem okrožij ali poslak; na levem bregu Dnjepra orelsko, protovčansko, samarsko, kalmiŕsko, na desnem bregu pa bogogardovsko, kodaško, mihulsko in prognojmsko.

Zaporožje je bilo sestavljeno iz vojakov (neozenjenih zaporoških ali nizovih) v različek od ukrajinskih in iz naseljenih ozemljenih kozakov. Njih sedež ali središče je bilo Sič (seča), z okoli in koli utrjeno mesto, postav-

ljeno na kakem otoku Dnjepru ven, navadno ne daleč od ustja reke Konke; Sič se je imenovala tudi Koš (morda zato, ker je bila ograjena s koli ter bila podobna košu). S predmestja (kramarskega bazara) se je prišlo skozi brano (vrata), ki je bila zavarovana z bastjo in topovi, na rink (trg), kjer je bilo 38 lesenih koč (kuženov), stoječih v krogu okoli nasipa, palauka (stanovanje) kozških načelnikov, kancelija in vojniška kasa, hram Matere Božje (Pokrov), šola, stanovanje duhovstva in druge. Kurženi so imeli svoja lastna imena bodisi od ukrajinskih mest (Baturgeski, Humanski), ali pa od kozških načelnikov (Brzuchowiecki). Od leta 1735 je bila tukaj tudi majhna trdnjava z rusko posadko — "novosičkim retranchementom". Zaporožka vojska je bila sestavljena iz starejšin in tovarišstva, bivajočega po kurženih, stanovljskih neozenjenih tovarišev, ki so bili prvi gospodovali v deželi; razdelili so med nje vsako leto travniki, polja itd.; naseljeni, oženjeni kozaki so bili podložni tovarištvu.

Vojniški starešine so bili voljeni na čas (navadno na eno leto in ako so bili priljubljeni, so mogli biti zopet izvoljeni) od tovarišev na občinim vojniškem posvetovanju; obstajali so od košovega atamana, vojniškega sodnika, pisarja, asula in iz nekaterih službnih kozakov, ki so vsi h te urade nademestovali. — Košovi ataman je bil glavni civilni in vojniški načelnik celoga Zaporožja, imajoč tudi kot sodnik vrhovno oblast, ki pa je bila obnejena z občinim vojniškim posvetovanjem in shodom starešin, katerim je moral prej vsak namen razodeti. "A ščo, bratliki, budem tepet (zdej) robiti (delati)?" je bil navadni izraz v začetku vsakega zborovanja. Sodnik je bil predsednik vojniške sodnije, a pri nenavzočnosti atamana njegov namestnik in zakladnik. Pisar je bil minister zunanjih zadev in sekretar vse vojske, spisoval je vse listine in pogodbe, ki so se tikale vojske. On edini izmed vsega stobrazinstva je moral biti literarno izobražen človek, kajti drugi vsi h te pisati niso umeli. Asul je bil generalni adjutant atamanov ter minister policije in prava. V boju sta bila on in obozni (načelnik topničarstva) glavna pomočnika atamana, ki sta delila kozakom plačilo in potrebno hrano. Njegovi pomočniki so bili podasauli, polkovi starešine in dovbiš (bobnar).

Vojniški starešine, ki so sploh le ob času vojne uživali večjo važnost, so imeli svoje znake, katere so jim dajali v čast najprvo poljski kralji, potem pa ruski carji. Atamanov znak je bila bulava — votla srebrna palica, na vrhu pozlačena ter okrašena z dragimi kameni; sodnikov znak: pečet in trst (palčica), asulov tudi trst, pisarjev črninik in perlo. Te znake so nosili pri slavnostih, pri katerih so se pokazale tudi ostale vojniške dragocenosti, prapor, napravljen od leta 1576—1654, z belim poljskim orlom v rožnobojnem polju, ki pa je bil zamenjen z dvoglavim ruskim orlom, bunčuk — žrd z zlatinim oblom na vrhu, krog katere je bil pripet praporček in konjski rep, pemač — majhna bulava s šestimi peresi. Te dragocenosti so nosili starešine: horužij (praporček), bunčučnyj in pemačnyj. Razum tega je imela vojska še druge znake, srebrne litavre (tympane), značke — manjše prapore ter male železne pernače. Poslednja dva sta bila znaka polkovnikov izposlanih (pohodnih) kakor tudi palankovih. Vsakemu polkovniku sta bila v pomoč polkovi assul in pisar; značek polkovnikov je nosil pred njimi polkov praporček. Načelnik kurena je bil ataman kurena neobmejen vladar v svojem kurenu. To čast so mogli doseči le člani kozaki, a samo izmed njih izvoljeni vojniški starešine. Ataman kurena ni hodil v boj, imajoč za to zastopnika "nakaznega atamana kurenovega". Njegov znak je bil značek, katerega je nosil pred njim kurenov praporček.

(Dalje priložniji.)

V FRANCIJO ALI V ŠVIČO.

Petrograd, Rusija, 20. marca. — Bivši ruski car Nikolaj bo najbrže odoptoval v Francijo ali v Švičo. — Na Kriemu bo le malo časa. Skoraj vsi člani njegovega spremlstva so pripoznali novo vladno.

Prosperiteta in draginja.

Število omoženih žen, ki morajo delati in si služiti kruha za vsakdanje življenje, ker moč za služiti preneha za življenje, se je podvojilo in danes dela enkrat več omoženih žen kot pred enim letom. To je resnica v Chicago in po vseh Združenih državah. V januarju 1916 je bilo med delo iskajočimi ženskami od sto le deset omoženih, v januarju 1917 pa že 25 žen in sedaj jih je že celo 36 omoženih med sto delo iskajočimi. Tako se poroča iz Chicaga. To spretno je pripisovati neznosni draginji, katero je povzročilo par špekulantov, ki hočejo biti tudi v resnici deležni sedanje prosperitete na škodo vsega prebivalstva. Dovolj žalostno, da ne more delavce preživeti s svojim delom družine ter mora pogrnati ženo v delavnico, mesto da bi opravljala družinske in materinske dolžnosti ter vzgajala otroke.

Cestni superintendent C. O. Davis v Milwaukee, Wis., je izjavil, da se draginja pozna celo v odpadkih. Prej se je nahajalo vedno med odpadki mnogo živil, masti, mesa, kosti itd. Sedaj je pa v odpadkih zelo malo. Prej je mesto izbralo na dan tone mesa in kosti iz odpadkov, katere je potem prodalo; sedaj pa ni moglo nabrati na dan več kot sto funtov. Iz tega sledi, da so gospodinjne postale bolj varčne in da se uživa pri družinah manj mesa, ker ni niti kosti.

Gospodinjje se bodo navadile pri tej draginji varčevati, to je prav gotovo; toda tako ekonomične ne bodo moge postati, da bi zamogle pripraviti iz same vode kosilo, kar bi bilo zelo po godu delodajalcem, ker bi jim potem ne bilo treba zvišati nikoli plač delavcem.

Francoski kabinet.

Na Briandovo mesto je stopil Ribot. — Justični minister je postal Viviani. — Sestava definitivna.

Paris, Francija, 19. marca. — Takoj po odstopu Brianda je bil sestavljen nov kabinet. Imena novih članov so sledeča: Aleksander Ribot je ministrski predsednik in zunanji minister. Rene Viviani, justični minister. Pavel Painleve, vojni minister. Albert Thomas, municijski minister. Admiral Lazoze, mornariški minister. Joseph Thierry, finančni minister. M. Maginot, košonijski minister. M. Vincent, podtajnik za aviatiko.

Vsi krogi so prepričani, da je ta sestava ministrstva čisto definitivna.

Berlin, Nemčija, 20. marca. — Francoski ministrski predsednik je zelo pametno napravil, da je odstopil. Izprevidel je, da ima v parlamentu vsak dan manj večine in da so začeli od njega odstopati njegovi nekdanji najboljši prijatelji. Glavni vzrok njegovega odstopa je bila pa ruska revolucija. — Diplomati je isprevidel, da so namerili zavestni korak v nejasno bodočnost in da nikdo ne ve, kakšne posledice boče imele razmere na Rusiji.

Laško in maced. bojišče.

Bolnišnici v Gorici in v Ronkih so Avstrijci obstreljevali. — Avstrijci metali bombe na Gračež. — Pli-nove bombe zadušile otroke v Bitolju.

Rim, Italija, 19. marca. — Ob celi fronti je bilo artilerijsko streljanje zelo živahno, zlasti v dolini Lagarina. Naša bolnišnica v Gorici in v Ronkih je bila zadeta in bilo je nekaj oseb ubitih.

Avstrijci so izvršili napad v dolini Giumella. Naskok se jim ni posrečil.

Lepo vreme je bilo zelo ugodno za zrakovlovne operacije. V zračnih bojih smo izstrelili dva avstrijska zrakovplovca.

Navzlic hudemu vetru se je posrečilo našemu zrakovlovcu pripluti nad Galliano v dolini Lagarina, kjer je vrzel eno tono razstreljnih snovi. Sovražne baterije so obstreljevale zrakovplov, ki pa se je vrnil nepoškodovan.

Avstrijski zrakovlovni škvadron je obstreljeval obmorsko kopališče Gračež. Ubit ni bil nikdo, tudi ško de ni bilo nobene.

Berlin, Nemčija, 19. marca. — Boji med Ohridskim in Presbiškim jezerom ter v kotlini pri Bitolju

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:		Sherlock Holmes:	
Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—50	V rakvi kraj bombe	—15
Cerkvena zgodovina	—70	Zaklad kupčevalca s sužnji	—15
Poljedelstvo	—50	Ena sama kaplja črnla	—15
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Grob v svetilniku	—15
Postrežba bolnikom	—20	Gospa s kanarskim brljantom	—15
Sadreja v pogovorih	—25	Londonski ponorejalci denarja	—15
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—50	Kako so vjeli Jacka razparača	—15
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	\$1.50	Plemič	—15
Trtna us in trtojeja	—40	RAZGLEDNICE:	
Umna živinoreja	—50	Newyorške s cveticami, humo-ristične, božične, noveletne in velikonočne komad po ducat po	—03
Umni kmetovalec	—50	Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—35
Veliki slovensko-angleški tolmač	\$2.00	ZEMLJEVIDI:	
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:		Združenih držav mali	—10
Doli z orožjem	—50	veliki	—25
Hudab, prirovedke, 1. in 2. zvezek po	—20	Avstro-Italijanska vojna mapa	—15
Leban, 100 berli	—20	Balkanskih držav	—15
Na različnih potih	—20	Evrope	—15
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	\$1.85	Evrope, vezan	—50
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—50	Vojna stenska mapa	\$1.50
Zivljenja trnjeva pot	—50	Vojni atlas	—25
Zivljenje na avstr. dvoru all Smrt cesarjčice Rudolfa (Tra-gedija v Meyerlingu)	—75	Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav	—25
Pegam in Lambergar	—35	Avstro-Ogrske mali	—10
poštne nakaznice, ali poštne znamke	\$1.50	veliki vezan	—50
OPOMBA: Naročilom je priložiti		Cell svet	—25
		Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa cell svet	\$1.50

denarno vrednost, bodisi v gotovini, oština je pri vseh cenah že vračunana

BOLEČINE V HRBTU, BOLEČINE NA STRANEH, REVMAZEM, OHROMELOST KOSTI, ZBADANJE V KRIŽU, ZBADANJE V HRBTU,

eno vspešno zdravilo, ki se imenuje

REMO

ŽLIČNO ZDRAVILO PROTIPROTINSKO

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2.80, šest steklenic, vspešno in popolno zdravljenje celo pri zanemarnjenih slučajih, celo zdravljenje stane \$5.00 s poštnino vred.

"Vi lahko pišete meni z ozirom na katerokoli bolezen in prejeli boste najboljšo pojasnilo in ostalo bo popolno ma tajno."

NAROČILO.

Tem potom naročam... steklenice REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO in priložim \$.... in.... centov.

Naslov.....
Ime.....

so se nadaljevali. Med obema jezeroma in severozapadno od Bitolja smo odbili francoske napade. Severno od mesta so nekoliko napredovali, ker so brezobzirno žrtvovali svoje čete. — Vzhodno od Doiranskega jezera smo zopet pregnali Angleže in zasedli mesto Porov.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.

Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.

Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.

Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.

Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol milijone (4,500,000) intisih in je torej najboljšje sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasov so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane.... \$1.00

Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane..... \$1.00

Enkratno iskanje delavcev stane..... \$1.00

Enkratno iskanje dela stane..... \$0.30

Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane..... \$1.00

Enkratno društveno naznanilo stane..... \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglaših.

Z naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, kakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn. sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL BOVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill. JOHN VABOGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POBOTNIKI: GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn. JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR: JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn. MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor: RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne oddeljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priloge pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Juan Miseria. (JANEZ NEVOLJA.)

POVEST.

Španski spisal P. Luis Coloma.

I.

Že od nekdaj je slovelo in slovi v velikem mestu tam na južnem Španskem poslopje z imenom Grahovo. To vam je velika zgradba, nekakšna Noctova barka, kjer žive, ne vedno v miru in strahu božjem, samski, zakonski in družine, različni po značaju, po statusu in po poklicih; ne družijo jih nobena tesnejša vez, samo splošna revščina in pa da so si sosedje po stanovanjih. Vendar v tem kraju ni tako, kakor marsikje drugje, kjer je lakomnost gospodarjev in pa preobledenost stanovanj kri-va, da so domovi siromakov puste beznice, v katerih manjka ubogim ljudem prostora, svetlobe in zraka. Na južnem Španskem inajo take hiše po sredi prostorno dvorišče in na dvorišče je vode v izobilju, bujno rastejo cvetlice, jasno nebo se razpenja nad dvoriščem ter prosta pot je zdravim sapicam s polja in blaženemu božjemu solncu. Blaženo božje solnce, ki mu pri siromaku ne branijo zavese, da se prikrade skozi okno, veselo in zaupno kakor pristen prijatelj, ter ga objema, oživlja in ogreva s svojimi žarki, polni mi veselja in zdravja, kakor da mu boše spiniti na ubo ono pri- presto molitvico: Blagoslovljena svetloba dneva in Gospod, ki ž njo nas vse obseva!

V Grahovo vodi ozka netlakovana steza; po nji je izpeljan majhen jarek, da odvrta umazano vodo v čestne kanale. Ob stezi stoji na levi strani svinjak, na desni pa prazen hlev. Na koncu te mračne ožine pa se prizor nenkrat izpremeni: nad vhodom se vspenja v podobi loka gosta in košata vinska trta, naprej pa se razprostira veliko in prijazno dvorišče, vse porastlo s tistimi napol vrtnimi, napol divjimi cvetlicami, ki poganjajo bujno same od sebe, kjerkoli najdejo solnce, zemlje in vode; prav kakor da jim je ljubeznjiva božja previdnost izročila nalogo, da zaljasko zemljo, po kateri stopa slovska nooga.

Na to prostorno dvorišče gleda vse polno prijaznih in značilnih stanovanj, ki se nahajajo deloma v pritličju, deloma v nadstropju. Gornja stanovanja imajo vrata na dolg, odkrit hodnik s staro leseno ograjo. Nanjo razobešajo gospodinjice perilo, umazano in oprano ter sploh vse stvari, ki jih rabi siromakna predmestna gospodinja in ki se dajo razobešati. Grahovo ima dve glavni strani, ona gleda na Hribje ulice, druga pa na

Martinovo. Na obeh straneh je vdelanih brez reda veliko število oken, velikih in malih, visokih in nizkih; vsa so brez stekla, brez polken in brez železnega okrižja pa nobeno.

Ura je že odbila polnoči in grobna tišina je vladala v Grahovu; noben žarek se ni pokazal skozi meštete špranje njegovih oken, nobenega šuma ni bilo čuti, ki bi mogel razodeti, da biva za temi zidovi stotriindvajset ljudi. Če se niso vsi užvali spanje pravičnega, spanje trudnega so spali gotovo vsi. Vse je molčalo, samo kak maček se je še stezal po strošnem zleu in se pačil.

V tistem času, ko se razvija naša povest (marca leta 1867.), je ponižno Grahovo že obseval plin dih omike, kakor ga imenuje neki pisatelj, ki pa menda ni pomislil, da če tudi plinova luč dobro svetli, njen dih vendarle smrdi. Svetilka, ki je bila pritrjena ravno na vogalu, je širila na obe ulici blede svetlobe; zastoj pa se je trudila, da se združi s svojimi medlimi žarki z ono svetloto, ki sta jo z enako težavo širili njeni osedi z ene in druge strani. Mestni svet, v katerem so tiste čase sedeli sami mračnjaki, ni mnogo trafil za razsvetlavo; vse luči je dal pogasiti že o polnoči, od te ure naprej pa je pustil, da je skrbela za mestno razsvetlavo luna na nebu.

Iz teme, tam od Hribje ulice, so zadoneli trdi, težki koraki, kakor od človeka, ki se mu nikamor ne mudi; malo po malo so se bližali ti koraki in slednjic se je dala razločiti tam iz teme moška postava. Počasi je korakal ta možak onkraj ceste in ob oglu je je ravno tako počasi prekorakal. Pod svetilko se je vstavil in se naslono na starodaven z enim koncem v tla zabit top, ki je služil mesto občestnega kamna. Bil je kmečki fant, v okornih čevljih in zakrpanih hlačah, rjavji jopič je bil posejan s krpami iz črnega sukna in okrogli klobuk si je mladenič potegnil na oči. Če ga je kaj zeblo, ne vemo; ampak plašča ni imel nobenega na sebi in proti ostrenu nočnemu zraku se je branil le z rokami v žepu. Vzel je klobuk z glave in potegnil izza traka usijeno cigareto, gotovo da si prižge smodko, in plinova luč mu je obsajala ves obraz. Bil je krasen deček.

Drugi koraki, lahki in nagli, kakor od človeka, ki se mu mudi, so se slišali nato od nasprotni strani, skoro od konca Martinove ulice. Fant se živahno ozre na ono stran in jo krene tjakaj zločno kakor prej; kmalu se srečata sredi ulice s plinovim uslužben- cem, ki je ugašal luči.

Dober večer! mu reče. "Bog daj!" mu odgovori oni in ugašne s dolgim ugižganikom svetilko na oglu in naglo odide.

"Za božjo voljo, Janez, ne govori tako!" odgovori dekle pol ježno, pol potrto. "Lej, ko nimam druge podpore na svetu kakor župnika. Zadanji mi je govoril, če si poštenjak, da bo z očetom govoril in poskrbel za ženitev."

"Pa, ali te ne bo k ognu?" "Ne, ne! Danes sem prišla, ker je za las manjkalo, da se ni oče zbudil od tvojega ropota, potem bi bil pa spet dirindaj."

Fant udari s pestjo ob zid in razdražen vsklikne: "Kaj si gospod misli, da sem garjev, ali da sem pritepenec?" "Ne, ampak on pravi, da si ravno tako reven kakor jaz in da se bosta ob najini ženitvi vzela lakota in dolg."

"Kdo tako govori! — Kaj ni mam zdravil rok, da bi te preživel? Raje reci bolj po pravici, da mu je Lopezova nočimernost oči zavzela. Neumna si, ki se mu zaradi mene upiraš in ne vzameš tistega potuhnjenega Lopezinka."

"Janez, ne bodi tak! Ali ti ni zadosti, ker sem zavoljo tebe zmirom v nevarnosti, da me oče nekega dne ubije?" "Ta hip se je zaslišalo iz sobe zategnjeno, nadasiljivo srčanje, kakor ga navadno čujemo pri starih pijaneh. Dekle je prestrašeno vskliknilo in reklo: "Sveta Marija, Janez, pojdi no proč, če ne, se oče vzbudi!" "Ali te ne bo k ognu?" "Ne, ne pridem! Pa na, vzemi to, samo da hoš šel!"

Iz okna se je prikazala roka in spustila proti Janezu neko dolgo, ozko in gibko reč, iz katere je vel nežni duh vijolice in bazilij. A predno jo je Janez ujel, se je prikazala pri oknu spodaj hipoma druga roka, suha in koščena, kakor krepplji čarovnice; prestrelje je šopek in vratica na mah zaloputnila.

Janez je zaklel, dekle je vzdihnilo in okno se je zaprlo, a polagoma, ne da bi bili tečajji zavešili, ne da bi v lesu zaškripalo.

Potopljena velika francoska bojna ladja.

Berlin, Nemčija, 20. marca. — Nemška admiraliteta naznanja sledeče: Nek nemški podmorski čoln, kateremu poveljuje kapitanški poročnik Morath, je 19. marca potopil v zapadnem Sredozemskem morju večko francosko bojno ladjo razreda Danton. V njeni bližini je bilo več torpednih rušilcev. Takoj, ko je bila zaletena, se je močno nagnila in se je potopila v 45. minutah.

(Te vrste bojnih ladij so dolge 481 čevljev in imajo 6500 močva).

Danska ladje bodo pisle. London, Anglija, 20. marca. — Danski lastniki ladij so obvestili, da bodo poslali vsi svoje ladje nazaj pod nemško vlado.

Celje in okolica.

Proste črtice. Sestavil A. Fekonja. Celjake znamenitosti.

Slovenec si povsod, kamor pride, najraje ogleda cerkve, veliki naš pisatelj Fr. Skuhala. Začimo torej tudi mi s cerkvami.

"Bog v farnih cerkvah v Ljubljani se hvali v peterih." (Fran Prešeren.) No, Celjane vabi sicer samo ena župna cerkev k Bogu, a poleg te v mestu še vabijo štiri podružne v nebo. Te cerkve so zanimive v zgradbenem, umetniškem in povestnem obziru. Opatijska in mestnožupna cerkev sv. Danijela je znamenita posebno po notranji opravi in po spomenikih krščanskih in poganskih. Notranjščina cerkve je prostorna in veličastna, četudi se je v raznih dobah popačil prvotni čisti slog gotski; tudi zvonik popravljen in povisan v novejšem času je sedaj vsemu mestu v primeru olepšavo. — Nemška cerkev Marijinega vnebovzvetja se odlikuje sedaj po svojem zvoniku in prijetnem zvonilu. Ta cerkev nas spominja nekdanjih oo. minoritov, ki so početkom 19. veka tu nehali; pozneje je bil samostan z delom cerkve predelan za c. kr. okrožno sodišče, ostala cerkev je pa ohranjena za "nemško" službo božjo.

Preko Savinje na gričku, kamor "po stopnjah trikrat trideset se romar trudi do višine" (Schiller-Koseski), stoji kapucinska cerkev sv. Cecilije s samostanom, katera je sicer preprosta, pa snažno opravljena, in ker nekoliko oddaljena od mestnega hrupa, jako pripravna za pobožno molitev; razven tega je od nje tudi lep razgled po mestu in daleč tja gori na južno Poljorje.

Na severnem kraju mesta staj tu dve cerkvi: "Tih in miren je ta kraj" — bil na starem dvojnem pokopališču. Sv. Duha cerkev, sedaj preprosta, je bila izprva bržčas bolniška kapela; druga, cerkva sv. Maksimilijana, je pa kaj lična in prijazna ter dičen sponin na svetega mučenika celjskega rojaka in škofa lavraškega. — Razven teh cerkev je v Celju še ena, a v njej "ne služi meša se"; troha protestantov ima tudi svojo cerkvico, nekdanjo katoliško cerkvico sv. Andreja.

Ob božjih hramov idimo k šolanu. "Tu vir je učenosti..." (A. Umek.) Prvi in najvažnejši tak zavod je c. kr. državna višja gimnazija. Poslopje, stoječe poleg mestnožupne cerkve na južni strani, je sicer neznanost ob sebi in sedanjim šolski dobi celo neprimerno; vendar učni pripomočki, knjižnica, zbirka prirodin in fizikalni kabinet so dobro oskrbljeni in lepo urejeni. Ali kako "tukaj se razvija slovske slave kras" — je znano. — V Solski ulici pa so c. kr. državne nižje gimnazije "samostojni razredi"; in to je "modrie slovskih hram" — tako se govori... V Solski ulici so tudi še druge celjske šole, namreč deželna meščanska šola za dečke in mestni ljudski šoli, deška in dekliška, vse nastanjene v takozvani "grofiji", ki je sedaj svojina mestne občine, a tudi v vseh teh "oh, kranjske matere, jokajte!" (V. Vodnik.) — V Novi ulici bližje kolodvorja je pa deška ljudska šola celjske okolice in tam na Grabnu dekliška šola šolskih sester. In ta šola bodi pozdravljena!

V nekdanji glavni šoli na Cerkvem trgu je sedaj nameščen lokalni muzej, ki je tudi vreden, da ga ogledamo. Ta muzej ima dva oddelka: lapidarij v dvorišču, kjer je shranjenih mnogo kamenov spomenikov, stebrovja, kipov itd. in pravi muzej v drugem nadstropju. V lapidariju je med ostalimi starinami spomenik, ki nam svedoči za nekdanji MUNCIP. CELEI, da je imela Celja rimsko državljanstvo, zatem moška glava z bikovimi rogovi, kakor ona v starinskih vratih, pa otroški sarkofag, najden pri Sv. Juriju, noriško-rinški vojak, tu v Voglajni izkopan, idr. V gornji dvorani pa so raznovrstne stvari natiščene ptice in kače v spiritu, okamenjene rastline in živali, rudnine in serpentin, majolike, stari penzi (denar), kamenene sekire, lončene posode, orodje in orožje za bron, mozaike, prstani in drugi nakit. Torej predmetov obilo za starinoljube, povestničarje, prirodoslovce, obrtnike, zanimivosti za izsake in otroke.

Ker je baje "najprvi stan soldatki stan" (Prešeren), zato je v Celju tudi hiša, v kateri "soldat živi vesel v en dan", največja zgradba v celim mestu. Ta velika, že prej omenjena vojašnica je bila nekdaj last celjskih grofov — dolnji celjski grad nazvan; za sedanjim namen so ga preuredili sredi 18. veka in so pri zidanju porabili opeko z gornjega grada celjskega. Tudi dolnji grad je bil obzidan in z rovi obdan ter je imel tudi kapelico v sebi; to so pa vse pozneje podrli in jarke zasuli.

Poleg tega starinskega poslopja se ponosno dviga drugo, povsem novo, v katerem se je 7. in 8. velikega srpana l. 1897 slavila slavnost Narodni dom, ta na rimljenskih razvalinah postavljen zgradba, je res vidljiv svedok slovske marljivosti, dom narodnega dela in štedljivosti. V njem imajo sedaj svoj dom: Čitalnica, Celjska posojilnica, Južno-stajarska hranilnica in menda vsa narodna društva slovska v Celju ob svojih zborovanjih in slavnostih. Da, tu

Pozdravljeni sinovi naše zemlje, Bog živi brate vas od onkraj Sotle — Vam vsem se Narodni odpira dom! — Anton Funtek.

Med svetskimi javnimi poslopji so nadalje vredne spomina in ogleda hiše, v katerih so c. kr. in druga oblastva. Tam "v brambri se zakona trudi mojster in tovarni v olrest." (Schiller-Koseski.) Tako je na Cesarja Jožefa trgu, na severni strani, lepa dvonadstropna hiša z ličnimi vrati in dvoglavim orlom. Tu notri je v drugem nadstropju sedež c. kr. okrajnega glavarstva, ki je po svojem obsegu največje v deželi in eno izmed največjih v cesarstvu. Zato je pa tudi število političnih uradnikov precej veliko, in štirje komisarji, nekoliko namestniških komepistov in konceptnih praktikantov ima dovolj dela, da morejo opravljati vsakdanje posle. V isti hiši se pri tleh in na levo nahaja c. kr. davčni urad — "nervus rerum gerendarum", parostroj celega državnega in uradniškega telesa.

Zateni je dalje v Rotovski ulici tik nemške cerkve na vogalu poslopju, "kjer pravice moč budi"; c. kr. okrožno sodišče kot prva instanca (do l. 1898). Za celi mari- borski okrog ali slovenski štajer. Ta zgradba je bila nekdaj, kakor omenjeno, minoritski samostan, ki je pozneje prišel v zasebne roke in naposled v last mestni občini celjski. Prod okrožnim sodiščem se gode vse porotne sodbe. Na celu mu je predsednik z devetimi svetovalci in pridejan mu je državni pravdnik s tremi ali štirimi namestniki.

Preko ulice, ravno nasproti nemški cerkvi, razlikuje se od drugih hiša s prostornim balkonom. V ti-le pa "zbor sedi gospode zlahne" (Prešeren); zakaj to je mestna hiša, svetovalnica ali "rotovž", kjer ima mestno starijstvo svoj urad. Italija fará da se; — a tudi Celje je avtonomna občina, s svojim statutom. Mestni občini načeluje župan, kateremu je podrejen "urada predstojnik" mestnega urada; mestnih odbornikov je 23. — V mestni hiši ima tudi svoje pisarne mestno-delegirano c. kr. okrajno sodišče za celjsko mesto in 19 kmetijskih občin. Vodja tega sodišča je eden deželnega sodišča svetovalec in uradnik ter pisarje no dajejo od okrožnega sodišča.

Zadaj za nemško cerkvijo pa gleda velika, a vendar oim dalje tem — "manjša" hiša na okene z rešetkami. No, po tem se pa lahko pozna, da tam notri "dom in svet je — štirih sten tišina"; tudi vredna, da se omenja.

Omenjati nam je še hiše dobrodelnih zavodov. "Ljubi brata, dvigni ga, odpi mu vrata" (Fr. Levstik); v ubožnico za onemogelčne revne meščane, sicer skrito tam za sv. Elizabete kapelo pri župni cerkvi; zatem v vojaško bolnišnico ob Ljubljanski cesti; a posebno in javno Gzelino bolnišnico na severo-zapadnem kraju mesta, v kateri strožeje sestre miloščinice, zdravil pa jim podjesta dve lekarni na Velikem trgu, a zoper silo smrti ni rastline v vrti.

Dobrodelna naprava je tudi seveda hranilnica mestne občine, katere poslopje pred lezelnikim kolodvorom nam je že znano. To hišo sta zgradila celjskem mestu res da "Fleiss und Sparsamkeit"; a kakor i po nekaterih drugih naših mestih (za pa, da v isti beli Ljubljani) uprta: tudi in vreden slovskih hramov in detel. No, sedaj pa sama po sebi "Bil- za se železna cesta". Lična zgrad-

ba kolodvoru stoji na vzvišenih tleh, katera so bili na mlakah in lizah Voglajne nasuli za kakih 5 metrov visoko. Odtod lahko torej tudi iz Celja v druga mesta kakor tičelet poletiš. Vendar sedaj ostajamo še tu in pogledimo na novo poštno poslopje, katero je upravitu blizu. In sedaj, prijatelj,

bova pisma pisala, v Ljubljano poslala.

A, kaj pa hiše: kazino, redut, koliseum, ž njimi teater...? Da, "teater" pač imajo Celjani, kakor smo že slišali; a je "lakot tam, napuh, dolg čas" (Prešeren). Tudi "kazino" imajo naši meščani; no, "kaj je, kaže nam ime"... Kavarne in hotele pa samo imenujemo: Café Meurer, Europa, Central, Hausbaum, Prater; Hotel Erzherzog Johann, Krone, Ochs, Elefant, Löwe, Stadt Wien. Pa še gostilne: Angel, Zvezda, Straub, Zamorec, Gradec idr. No, res lep imenik! A Slovenecem, kateri imajo svojo Čitalnico, Sokola telovadca in pevsko društvo, je sedaj pač vse le Narodni dom. Da!

Gospoda častna! Še imamo dom! Ponosno tu se lahko dvigne glas! Funtek.

No, pozabiti ne smemo dakako celjskih spomenikov. Toda o teh zadostaj le opazka, da imajo Celjani razven stare podobe Matere božje na Velikem trgu v novi dobi tudi kip cesarja Jožefa, na katterega so bili celo prekrstili isti nekdanji Grajski trg...

V obrtnosti nima sicer Celje pokazati nič posebnega. Med ostalim sta dve knjigotiskarni; nadalje pivovarna F. K. Mathesa; paromlin P. Majdiča, ki je za zunaj mesta tam ob Hridinji, in več usnjarnic; pa nekaj tvornic "da se upodobijo spenjen'ga 'zvirka puh in hlep" (Vodnik), kakor plinovorna in državna fabrika za cink, najznamenitši.

Živa pak je trgovina. Nahajajo se v mestu vsakovrstni rokodelci in jako dobro urejene prodajalnice, kakršne so baje celo v večjih mestih redke; in menda bi se našel tudi kak Celjan, ki je "lani 'arino še prodajal, nosil skatle, meril platno, trak na vate" (Prešeren), a "letoš" kupi si, ako še ne "grajšeno", pa vsaj svojo trgovino... In tudi "sejem je živ"...

Dalo bi se v obrtnosti in v trgovini storiti še mnogo, da se okrepi slovenski živelj. Okoličani so Slovenci, ki bodo radi naročali in kupovali pri postrežljivih domačih ljudeh. Lo poguma je treba in ne bati se truda!

Promet najbolje pospešujeta Južna železnica in Savinja. Ceste so na vse strani dobre in z vsemi večjimi kraji je mesto v dotiki po vsakdanji poštni zvezi. Slove pa itak savinjske kopeli, ki privabljajo vsako leto mnogo tujecev; pa promenade v "zvezli" — in kaj še vse, "ne vedel bi rogač".

Al! kje je dobro vino, klobas mesenih duh, kje najbolj hladno pivo — ve vsaki potepuh. Umek.

A "zidovje je mrtvo, narava živa"; zato Adijo, mestne senec! (Dalje prihodnjiš).

Macedonska fronta.

Francozi so zasedli več krajev ob Bitolju. — Prodrli so že tri milje severno od Bitolja.

Paris, Francija, 20. marca. — Med 13. in 18. marecem so Francozi v vročih bojih severno in zapadno od Bitolja navzlic močnemu sovražnemu odporu in snežnim viharjem zasedli hrib št. 1248, potem samostan Snežovo, in vas Raštani, tri milje proti severu od Bitolja. Vse protinapade sino odbili. Zajeli smo 9 strojnih pušk in 1200 vojaov, med njimi 11 častnikov.

V bojih vzhodno od Doiranskega jezera in ob Beloških gorah so Angleži vjeli mnogo Nemcev. — Nemci so rabili izstrelke s plini. Berlin, Nemčija, 20. marca. — V bojih, ki so se vršili pretekle dni med Ohridskim in Presbiškim jezerom, kakor tudi po gorah nad bitoljsko kotlino, so Francozi dosegli nekaj uspehov. Njihove naskokajoče čete so prodrle na široki fronti severno od Bitolja in ob obrežju jezer.

Severno od Doiranskega jezera je naša artilerija razpršila več angleških stotnij.

Zakaj?

bi podpirali tuje trgovce kadar imate med seboj rojake, ki Vam postrežejo za istim ali boljšim blagom po enakih ali nižjih cenah kakor drugi.

Največje in najstarejše Slovske vinske trgovine v Chicagi je lastnik Frank Jurjovec, kateri spreša vsako leto na tisoče galonov vina iz najboljšega grozdja. Za pristnost vina jamčim. Pošiljam vino izven Chicage sodke po 15 in 50 galonov. Pišite po cenik.

POŠILJAM DENAR v staro domovino in na vse strani točno, redno in POPOLNOMA ZANESLJIVO po najnižjih cenah. Rojaki, ki želite svojem v stari domovini pomagati v teh groznih časih, se Vam zdaj nudi najlepš prilika, ker so krone tako poceni.

100 Kron velja samo \$12.50. Ako želite poslati potom brezičnege brozjava, pridenite še \$4,00 za naslov.

SPREJEMAM NAROČNINO ZA LIST "GLAS NARODA".

Izdelujem pooblastila in vse druge notarske listine.

Ako imate namen kupiti v Chicagi ali posebno v slovenski naselbini kako hišo ali loto, ali da imate isto namen prodati, oglasite se pri meni in boste dobr postreženi.

ŠVOJ K SVOJIM! FRANK JURJOVEC 1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST.

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA. Dr. Rosenthal, Specialist že čez 20 let. Ako imate tajne bolezni, syphilis, čankar, kapavico, izgubo semena, bolno kri, neravnost, žolodce, ledce, mazuji, revmatizem in druge bolezni, uprašajte za nasvet. Dr. Rosenthal in povedal vam bo če ste ozdravljivi. POSEBNA PONUDBA samo za kratek čas 2 dolarja na teden. Ako niste zadovoljni z mojo postrežbo vrnem 2 dolarja. Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On šeli zdraviti le svoje bolnike. Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. ustanovljen v Pittsburghu čez 20 let. Uradne ure: tedensko od 9. zjutraj do 5. pop. Ob četrkih in sobotah od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 3. popoldne. Govori se Slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrežite in oddajte to objavo.

Čistoča je pol življenja.

Ta stari pravičali pregovor se upošteva največ pri čistih neponarejenih plačah, katere morete dobiti po najnižjih cenah le pri stari kranjski tvrdki: MORRIS FORST COMPANY.

Morris Forst Company, JOSEF HOROWITZ, predsednik. 202 Southfield St., Pittsburgh, Pa.

DOSTOJEVSKI:

Mladenič

Za GLAS NARODA J. T.

(Nadaljevanje).

Ko sem mu povedal da se je Krafft ustrelil, se ni zganila niti niasica v njegovem obrazu.

Nataknil je očale in začel brati.

Še nekaj časa sem ga opazoval, potem sem pa odšel v svojo sobo in spravil svoje stvari skupaj.

Zatem sem odšel po kočijo.

Na pragu sem srečal svojo sestro. — Stopila je k meni rekoč:

— Na, mama ti je dala šestdeset rubljev in te prosi odpuskanja, da je o tem povedala Versilovu.

Nekaj časa sem jo gledal, potem sem pa čisto prostodušno odvrnil:

— No, če je že tako, jih bom pa vzel. — Pozdravljena, Liza. — Zdaj se bom odpeljal.

— Kam pa? — je vprašala preplašeno.

— V novo stanovanje. — Tukaj nočem več prenočevati. — Po- vej materi, da jo imam rad in da naj ne zameri.

— Ona ve, da jo imaš rad. — In ve tudi, da Versilova ne zaničuješ. — Ali te ni nič sram, da si pripeljal ono nesrečnico seboj?

— Prišel sem ti, da je nisem jaz privedel sem, ampak sem jo srečal na dvorišču.

— Ne, ti si jo privedel sem.

— Sestra, zagotovi mi, da ne.

— Dobro prenišiš in prevrhari, pa boš prišel do zaključka, da si ji ti dal povod, da je prišla sem.

— Jaz sem bil samo vesel, da je bil Versilov v zadregi.

— Pomisli, da mu je Lidija Aškamov rodila otroka. — Saj je ta otrok še čisto majhen, skotraj dojenček. — Sicer pa, kaj te to zanima?

— On da ima malega otroka? — Ne, to ni njegov otrok. — Kje si slišal to neresnico?

— Liza! — je zaklicala mati.

Vstala je in se komaj vidno nasmehnila.

— Pusti vse to neumnosti, brat — je rekla. — Ti veš tako malo, tako strašno malo. — Strašno malo.

— Veš kaj, Liza?

— Kaj pa?

— Gotovo ti je znano, da je mladi knez Sokolski oklofutal Versilova?

— Da, vem — je odvrnila moja sestra in povsila pogled.

— Ali veš, kaj bom jaz napravil!

— Kaj boš napravil!

— Dvojeboval se bom žajim.

— Liza! — je zaklicala mati.

Liza je prebledela in hotela oditi.

Liza! — sem jo poklical.

— Kaj hočeš zopet? — Jaz nimam časa.

— Zakaj si prebledela ko sem imenoval ime mladega kneza?

— Nič, kar tako — se je nasmehnila in odšla.

Poklical sem vozniika in spravil v voz vse svoje stvari.

Od matere se nisem poslovil, ker nisem hotel srečati Versilova.

Stanovanje sem bil najel v isti hiši kot je stanoval Vasin.

Spal sem na zofi, toda ponoči sem se nenkrat prebudil. — Iz moje sobe so vodila vrata v drugo stanovanje. — Vrata so bila seveda zaklenjena.

Zaslišal sem klic na pomoč, pridružen jok in upitje.

Vstal sem in se začel takoj oblačiti.

Slišal sem, da se je zbralo v sosednji sobi že precej ljudi. — Razen gospodarja je bilo tam tudi nekaj drugih sosedov.

Še predno sem se oblekel, je vstopil moj prijatelj Vasin.

— Kaj se je zgodilo? — sem ga vprašal.

— Zelo nerodna stvar. — Zelo nerodna.

— Kaj pa? — Govorite vendar!

— V sosednji sobi je stanovala ona deklica, o kateri ste mi pravili, da je bila večraj pri vas.

— Ona? — sem se začudil.

— Da, ona — je odvrnil. — In zdaj se je obesila.

Jaz sem naglas zakričal, in ne morem popisati, kaj sem občutil v onem trenutku.

Obstala sva na hodnik in obstala pred vhodom v sobo.

Obečskno so bili že smeli in jo pokrili s plahto. — Izpod plahte so gledali samo čevlji.

Njena mati je bila strašno razburjena.

Gospodinja, ki je bila tudi v sobi, se ni veliko brigala za celo stvar.

Ko smo materi izrekli svoje sožalje, nam je začela pripovedovati.

Povedala je, da se je s hčerko preselila v Moskvo. Ona je bila udova, toda zelo dobrega rodu. — Mož ji ni bil ničesar drugega zapustil kot samo dve sto rubljev rente.

— Kaj pa je to dvjesto rubljev? — je vprašala pri vsaki priliki.

— Ali je to kaj? — Ali se more človek s tem preživeti?

Svojo hčer sem pošiljala v šolo. — Imenitno se je učila. Vedno je bila prva. — O, kako se je učila. — Ona je bila vedno molčeca in zamisljena. — Vessih je sedela več ur neprenehoma pri oknu in se ni ganila. — Znala je francosko in nemško. — Ker ni mogla dobiti službe, je dala oglas v časopise.

Takoj naslednji dan je prišla k nam neka ženska in rekla, da potrebuje vzgojiteljica za svoji dve hčeri.

Moja hči Olečka je bila s službo zadovoljna in se je takoj odpravila tja. — Toda, kaj mislite, da je bilo? — Da je ostala v službi? — Ne, ne. — Dve uri zatem se je že vrnila.

Ne vem, koliko časa je jokala in se tresla, prvo sem mogla izgovoriti iz nje besede.

— Hlačica sem vprašala za stanovanje — je rekla. — Debelo me je pogledal in vprašal:

— Kaj pa hočete v onem stanovanju?

Nji se je to vprašanje čudno zdelo pa mu je vseeno rekla, naj jo odvede, kamor je namenjena.

— Tam zgoraj je — je rekel — in ji pokazal stanovanje.

— In pomislite, komaj je stopila v stanovanje, so že iz vseh kotov privrele ženske.

In kakšne so bile te ženske! — Samo napolobene, namninkane, igralo so klavir in plešale.

— Le z nami, le z nami! — so ji prigovarjale.

Ona je hotela oditi, pa so jo pridržale.

Prinesle so vina in drugih jedil, toda ona se ni ničesar pritaknila. — Sibile so jo jesti, ona pa ni hotela. — Slednjije je začela upiti in kričati, naj jo puste. — Ženske so jo začele tolči, četi, da je še preneumna za njihovo družbo.

— Saj si ti prišla k nam — so rekle — ne pa mi k tebi. — Če si pri nas, moraš ubogati.

In zatem je prišel v hišo nek človek, po imenu Versilov, in ji je dal denar.

Jaz ne vem, in pravi, da tudi sama ne ve, zakaj ga je vzel. — Ko se je vrnila domov, se je mahoma zvedela in iztrgnila. — Šla

je na policijsko stražnico vprašat, kje stanuje Versilov. — Izvedela je za naslov in je šla k njemu.

Zvečer je prišla domov. Šla je spat kot ponavadi. — Ponoči sem zaslišala nekako hropenje. Vstanem in vidim, da se je revica obesila. — Zakaj se je obesila? — Povejte mi!

Starka je sklonila glavo in zajokala

(Dalje prihodnjiti).

Zavzetje Gorice.

Boji ob Soči. — Kako je padla naša primorska prestolnica? — Več mesečno obleganje Gortoa.

Umevno je, da se rojaki najbolj zanimajo za položaj na primorski fronti, posebno pa za Gorico in druge slovenske kraje, katere so opustošili Italijani.

Natančen opis o tem dobite v našem letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju, katerih imamo še nekaj v zalogi.

Razen tega vsebuje Koledar še veliko drugih zanimivih člankov, epih povesti in pesni. Kralj ga sad trideset slik, med katerimi je skoraj polovica fotografij s soške fronte.

Da je Koledar res zanimiv, je najboljši dokaz, ker smo ga morali dati že vdrugič natisniti, kajti prva izdaja nam je že v par tednih popolnoma pošla. Lahko rečemo, da letošnja izdaja presega glede zanimivega čtiva in slik vse prejšnje. Ker imamo na razpolago še nar izstisov, opozarjamo vse one, ki hočejo imeti Koledar, naj ga takoj naroče. Stane 35 centov s poštno vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
32 Cortlandt St., New York City.

Menjanje časa v Italiji.

Rim, Italija, 20. marca. — Laska vlada je izdala odlok, po katerem se morajo ure po vse Italiji pomakniti za eno uro naprej od 1. aprila do 30. septembra.

ST. CLAIR AVE. JEWELRY CO.
Joseph Marinčić, lastnik,
1305 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Slovenec in bratom Hrvatom priporočam nakup vsakovrstnih ur, verižic, privrskov, prstnov, tudi takih s društvenimi in poslovnimi znaki. V zalogi imam vse kar spada v trgovino s slatinic, diamante, stenske ure, lukavice, bodilke, Columbia gramophone, slovenske in druge plošče. Sprejemam v popravilo ure vsakega izdelka gramophone in slatinice in za vsako delo jamčim. Priporočam se za obilo naročil; jaz bom vsakemu točno in pošteno postregel. Ne pozabite gesla svojih k svojih.

JOSEF MARINČIČ

Išče se molderje in delavce. Dobra plača; stalno delo; najlepše prilika postati v kratkem molder. Pišite na:

Charles Muller,
420 N. Highland Ave.,
Pittsburgh, Pa.

USNJARJI!

Podpisani prosim katerega izmed rojakov, ki mu je znano za kako malo usajarno v Združenih državah, da mi poroča. Jaz mislim usajarne, ki v nji dela od 10 do 50 ljudi; ali pa če je kje kakva tovarna prazna, da se v njej nič ne dela. Jaz sem pripravljen vsakemu povrniti stroške, ki jih bo imel s tem, da mi poroča in bom tudi hvaležen za prijazno obvestilo.

Frank Ben,
1028 State St., Girard, Ohio.
(19-21-3)

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik v državi in je v Pittsburghu, ki ima izobrazbo v vsaki od zdravstvenih ved, ki jih vsebuje sodobna medicina. Njegova zdravila so pripravljena iz najboljših surovin in so vsakemu točno in pošteno postregla. Njegova zdravila so pripravljena iz najboljših surovin in so vsakemu točno in pošteno postregla.

HARMONIKE

Hotel karkoli vam vrata hotelojem to popraviti po najboljših cenah, a do to trpešno in uspešno. V popravilo vam oddam vrhunske harmonike, kar sem že več kot 10 let tukaj in tam postavljal in od njih so vsi ljudje zadovoljni. V popravilo vam oddam vrhunske harmonike, kar sem že več kot 10 let tukaj in tam postavljal in od njih so vsi ljudje zadovoljni.

JAMES WISCONSIN,
101 West 34th St., Cleveland, Ohio.

Žrtve bele nevarnosti.

Na milijone zrtev se more nasteti radi bele nevarnosti — **JETIKE.**

Najvažnejša naloga Father Mollingerja, glasovitega duhovna-zdravnika v Pittsburghu, kateri je tekem 40 let svojega blaženega delovanja preko 320.000 bolnikom nudil zdravniško pomoč, je bil boj proti jetiki.

Po dolgoletni skrajni izkušnji je se stvoja sredstva za pljučne bolezni, zlasti je v več tisoč slučajih z najboljšim uspehom uporabil.

Ako čutite, da vas bode med plečma, ako imate suh kašelj, ako se ponoči potite in imate vročino, ne čakajte niti ene minute, temveč takoj naročite Father Mollingerjeva sredstva šte. 9 za pljučne bolezni.

Cena vseh zdravil je \$2.00 in pošljemo jih kvačkoli kakor hitro prejmemo svoto.

Mollinger Medicine Co.
207A West Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Pripomba: Ako želite pošiljatev zavarovano, pošljite 10c. več.

S potrjim sreen se obračam do usmiljenih prijateljev in znancev po širni Ameriki, kateri naj bi mi pomagali rešiti mojega brata Janeza Logar iz državnega zapora v Columbusu, Ohio, kjer se nahaja že štiri leta radi osebe, ki ga je hotela izkoristiti za njegov težko prislužen denar. Posebno se pa obračam s to prošnjo na ožje rojake, ki so doma iz občine Rakek, da mi pomagajo pri bratovi rešitvi. Vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet in se vsem že naprej zahvaljujem. Prispevki naj se pošiljajo na naslov:

Anton Logar,
Box 461, Monongahela City, Pa.
ali pa na:

John Gabrenja,
5713 Prosser Avenue, N. E.,
Cleveland, Ohio.

SLUŽBO DOBI

Zanesljiva ženska, katero vesel voditi gospodinjstvo pri vdovec z dvema otrokoma. Plača po dogovoru. Katero vesel taka služba, naj piše na naslov:

J. Zafutta,
R. F. D. 3, Box 173, Latrobe, Pa.
(3x 16-19-21-3)

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Illinois uaznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

POZOR ROJAKI

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh okrih na roko

Oredništvo.

ROJAKI!

Potrebujemo še nekaj rojakov za našelbino v dolini trdega lesa V WISCONSINU.

Naš namen je napraviti svojo solo in cerkev. Zemlja trdega lesa je na prodaj od \$15 akter in več; malo naplačilo in po \$10 na mesec sli pa letno obroke. Družba zgradi hišo, preskrbi krave, prašiče, kokoši in da delo preko zime. Pridelava se pšenico, ječmen, oves, rž, nemška in domača detelja, krompir, pesa itd. Pišite na: Edward Delles, President North American Land & Timber Co., 334 South Canal St., Chicago, Ill.

Dr. LORENZ,

Jas sem odlični hrvalni goveci in specialisti možnih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: danes od 9. do 12. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ure zvečer. V nedeljo od 10. ure do 12. ure zvečer. Specialisti možnih bolezni.

DR. LORENZ,
644 Penn Ave., N. E., 2. nadst. na ulici.

JAKOB WARD,
6708 Bona Ave., Cleveland, Ohio

Dr. LORENZ,

Jas sem odlični hrvalni goveci in specialisti možnih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: danes od 9. do 12. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ure zvečer. V nedeljo od 10. ure do 12. ure zvečer. Specialisti možnih bolezni.

DR. LORENZ,
644 Penn Ave., N. E., 2. nadst. na ulici.

IŠČE SE

pri Charecoal Iron Company of America 75 drvarjev za delati Chemical drva po \$1.75 klatra. Dobre nove kempe in dober les. 10 milj iz Newberry, Luce Co., Mich. Kempe bodo odprte dne 1. aprila. Za podrobnosti vprašajte pri:

John Knaus,
60 Camp 7, Newberry, Mich.
(14-3-34)

IŠČE SE

izurjenega krojača za izdelovanje meških vrhnih oblek. Plača dobro; od rekelev plačam od \$7.00 do \$8.00, od hlač \$2.25 od kosa itd. Kdor želi sprejeti delo pri meni, naj se oglasi.

Frank Corn,
1102 Prescott Street,
(16-22-3) North Chicago, Ill.

Iščem svojega brata JOSIPA ANDOLŠEK. Pred 6 leti sva bila skupaj v Aldridge, Mont. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam več važnih zadev. — Frank Andolšek, Box 22, Klein, Mont.

Kje se nahajajo: MATIJA VRANEŠEVIČ, STOJAN DIMITRIJEVIČ in STEVO VRANEŠEVIČ? Vsi so iz Hrvaške, občina Dubica, kotar Kostajnica, županija Zagreb. Oglasijo sa naj na naslov: Stevo Vranješević, vojnopoljniy avstrijskoj arm. Titjev, Tarasčanski ujezd, Kijevskaja gubernija, Russin.

(20-22-3)

POZOR, FARMERJI!

Dva mlada fanta bi rada dobila delo na farmah. Zmožna sta za vsako delo. Kdor ve za tako delo, naj se oglasi v listu, ali pa naj piše na:

Frank Udovich,
1399 E. 45. St., Cleveland, Ohio.
(21-23-3)

Iščem svojega prijatelja JOSIPA KOŠČAK. Pred dvema letoma se je nahajal v Greensburgu, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker poročati mu imam več važnih stvari. — Thomas Sifler, R. F. D. 7, Box 140.

Iščem svojega brata JANEZA BENČAN. Zadnji njegov naslov je bil: Du Page Co. 138, Chicago, Ill. Prosim, da se mi oglasi. — Josip Benčar, Einjühr. Freiwill. Zgl., Kriegsgefangener, Baraka 25, Rota 222. Beregovka, Zabajkalskoje, Sibirija, Russin.

(20-22-3)

Kad bi izvedel za naslov svojega brata JOSIPA ŽNEBELJI. Doma je iz Markavine pri Podnovemgradu na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. John Znebelj, 3623 E. 81. St., Cleveland, O.

(19-21-3)

Naročite žganje in vino za bližajoče se praznike

od dobro znane trvdke

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton Street, Pittsburgh, Pa.

Pišite po cenik, naročilni list in zalpke.

Pazite na naš veliki oglas v četrtkovi številki tega lista.

ZENITNA PONUDBA.

Fant, star 27 let, se želi seznaniti s slovenskim dekletom v starosti od 18 do 25 let. Na denar se ne oziram in želim le dobro gospodinjstvo. Katero veselji, naj mi piše in priloži sliko.

Anton Novak,
530 N. 5. St. Kansas City, Kans.

Rada bi izvedela za svojega moža FRANKA BUBAČ, podomače Lozar iz Učakovce, fara Vinica. Zdaj se nahaja nekje v okolici Pittsburgha. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi, ker je zanj zelo velike važnosti. — Mary Bubac, 154 — 48. St., Pittsburgh, Pa. (21-23-3)

Iščem svojo sestro FRANČISKO DOLENC, doma iz Rovt pri Logatcu, in prijatelja FRANK VRHOVEC. Pred enim letom in pol sva bila skupaj v Monongah, W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za naslov katerega izmed teh, da ga mi naznani, ali naj se pa sama oglasi. — Frank Dolenc, Box 633, Sykesville, Pa. (21-23-3)

KAJ DRŽI DUŠO V NJEGOVI SOPROGI.

H. H. von Schlick, slavnoznan naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pisem, je naš rojak Ivan rebro, 134 Well St., Rhome, Pa. pisal sledeče pismo:

"To je že četrta skatlja čaja, katero pri vas naročam, ker drži dušo v moji soprog. Imela je stasno trganje v rokah in odkar to blaženo zdravilo vživa, ji je trganje popolnoma prešlo".

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev za en dolar, 6 škatelj za 5 dolarjev pošljite kamorkoli

Marvel Products Company,
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako hočete pošiljatev zavarovati, pošljite 10c. več.

Iščem svojega brata MILANA SAŠIČA, ki je več let bival v Chicago, Ill. Prosim, da se mi oglasi. Nahajam se v italijanskem ujetništvu. — Stanko Sašič, prigioniero di guerra, Aquila, Abruzzi, Italia. (20-22-3)

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja s mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en cel kvart bolj zdrave, čistajše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih

F. F. Barton piše:

"Naznamim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delsti pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."

Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station,
PITTSBURGH, PA.

Kdor je tako družtve namameno kupiti bendara, zastavo, signal, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebuje kape, vestice, pravnice, prazne itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas se nam upoštevati. Družtvo IVAN PAJK & CO. vam bo vse pošiljalo brezplačno. PIŠITE NA:

IVAN PAJK & CO.,
456 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.